

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

Szczecin, dnia 30 czerwca 2025 r.

WST-K.420.7.2024.BM.32

DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH nr 6/2025

Na podstawie:

- art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r), art. 82, a także art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, ze zm.), zwanej dalej *ustawą oos*,
- art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 t.j.), zwanej dalej *Kpa*,
- § 2 ust. 1 pkt 5 lit. a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14.05.2024 r. przedłożonego przez pełnomocnika *Magawatt Polska Sp. z o.o.* z siedzibą w Szczecinie, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy wiatrowej Wałcz wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, a także działając w oparciu o postanowienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 03.04.2025 r., znak: D.RZŚ.4900.1.2025.SD, uzgadniającego warunki realizacji przedsięwzięcia, jak również opinię sanitarną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu z dnia 21.01.2025 r., znak: ZNS.9022.168.2024, opiniującą pozytywnie realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, podtrzymaną pismem z dnia 10.03.2025 r., znak: ZNS.9022.168.2024, jak również w oparciu o stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu przedstawione w piśmie z dnia 24.01.2025 r., znak: WOO-II.070.149.2024.AM.1 informujące o braku uwag w zakresie wpływu planowanej inwestycji na tereny położone w województwie wielkopolskim, podtrzymane pismem z dnia 17.03.2025 r., znak: WOO-II.070.149.2024.AM,

ustalam środowiskowe uwarunkowania dla ww. przedsięwzięcia i jednocześnie:

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji inwestycji.

Przedsięwzięcie polega na budowie do 23 szt. elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 161 MW. Każda z projektowanych elektrowni będzie posiadała następujące parametry: moc do 7 MW, maksymalną średnicę rotora do 150 m, minimalną wysokość wieży (do środka piasty) do 125 m, maksymalną wysokość wieży (do środka piasty) do 160 m, maksymalną wysokość całkowitą

elektrowni wiatrowej (w stanie wzniesionego śmigła) do 220 m oraz maksymalną moc akustyczną pojedynczej turbiny – do 106,1 dB(A).

Teren inwestycyjny stanowią działki nr: 82/6, 83/58 obr. Ługi Wałeckie; 470, 606 obr. Witankowo; 4, 95/1, 294 obr. Gostomia; 4, 213/1, 337, 341 obr. Strączno, gmina Wałcz, powiat wałecki, województwo zachodniopomorskie. Ponadto rzuty poziome zasięgu rotorów projektowanych turbin mieścić się będą w granicach wyżej wymienionych działek ewidencyjnych. Powierzchnia terenu trwale przekształconego w związku z posadowieniem elektrowni wiatrowej i budową placu montażowego wyniesie ok. 0,2 ha/turbine, co przy założeniu realizacji 23 szt. elektrowni wiatrowych wyniesie łącznie ok. 4,6 ha. Wielkość ta będzie uzależniona od wytycznych producenta elektrowni wiatrowych, w tym zmiennej konstrukcji fundamentu, wielkości placów montażowych i manewrowych itp.

Zakres prac objętych przedmiotowym wnioskiem obejmuje głównie wykonanie prac fundamentowych pod projektowane turbiny, placów montażowo-manewrowych z kruszywa lub w innej technologii oraz dostawę i montaż elementów turbin wiatrowych z gotowych elementów. Realizacja farmy wiatrowej będzie obejmować także wykonanie planowanych dróg dojazdowych o nawierzchni z kruszywa, budowę i przebudowę przepustów – w miejscach ewentualnej kolizji nowych i istniejących dróg z rowami i/lub ciekami. Projekt lokalizacji dróg wewnętrznych i dojazdowych zostanie opracowany na dalszym etapie prac nad inwestycją, przy czym założono, że drogi wewnątrz łącznie posiadać będą długość do 20 km i nawierzchnię z kruszywa. Włączenie do drogi nadrzędnej będzie dostosowane do istniejącej nawierzchni i wykonane zgodnie z uzgodnieniem zarządcy tej drogi. Inwestor przewiduje, że drogi dojazdowe zostaną poprowadzone po istniejącym śladzie, szczególnie tam gdzie pozwalać będzie na to układ drzew i zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zakłada się, że łączna długość dróg gruntowych wymagających przebudowy w ramach inwestycji wyniesie do 7 km, a ich nawierzchnia wykonana zostanie z kruszywa. Łączne zajęcie terenu przez planowaną inwestycję wyniesie do 17,4 ha. Prace realizacyjne związane z budową pojedynczej elektrowni wiatrowej potrwać około 12 miesięcy. Wszelkie nawierzchnie tymczasowe, niezbędne jedynie na etapie realizacji przedsięwzięcia, w tym zjazdy, poszerzenia dróg oraz place montażowe, zostaną zlikwidowane po zrealizowaniu inwestycji, a teren przywrócony do stanu pierwotnego. Czas eksploatacji farmy wiatrowej potrwa około 30 lat. Będzie to przedsięwzięcie bezobsługowe, którego praca będzie monitorowana.

2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 2.1. Prace realizacyjne prowadzić wyłącznie w porze dziennej, w godz. 6.00 – 22.00.
- 2.2. W przypadku rozpoczęcia realizacji prac ziemnych w okresie lęgowym ptaków, czynności te prowadzić wyłącznie po wykonaniu pod nadzorem ornitologicznym przeglądu terenu pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzeniu braku stanowisk lęgowych. Kontrolę zajęcia siedlisk należy przeprowadzić nie wcześniej niż 3 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku wykrycia lęgów awifauny, należy zaprzestać prowadzenia prac do czasu stwierdzenia przez ornitologa wyprowadzenia młodych z gniazd.
- 2.3. Na czas przerw roboczych zabezpieczyć otwarte wykopy budowlane przed możliwością przedostania się do nich drobnych zwierząt, a teren prowadzonych prac, zwłaszcza wykopów budowlanych, regularnie kontrolować pod kątem ewentualnego uwięzienia w nich zwierząt. Wszelkie zwierzęta, które dostaną się do wykopów, należy przenieść w bezpieczne miejsce, zgodnie z przepisami prawa.
- 2.4. W trakcie prac zabezpieczyć otwarte wykopy pod fundamenty turbin przed ich zalaniem oraz przed możliwością przedostania się do nich zanieczyszczeń. W przypadku stwierdzenia konieczności odwodnienia wykopów, prowadzić je: ograniczając wpływ na środowisko gruntowo-wodne - nie dopuszczając do zmian poziomu lustra wód gruntowych terenów sąsiadujących; punktowo; ograniczając do minimum czas jego trwania stosując, np. pompowanie bezpośrednio z dna wykopów. Wody odpompowane z wykopu wprowadzać do

- gruntu (powierzchniowo), zapewniając ich rozsączanie, celem wyeliminowania procesów erozyjnych.
- 2.5. Przed realizacją inwestycji należy ustalić, czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak np.: ciągi drenarskie, czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji.
 - 2.6. W przypadku wystąpienia niezainwentaryzowanych urządzeń melioracji wodnych – urządzenia te (np. sieć drenarską), w sytuacji ich uszkodzenia, należy bezzwłocznie naprawić lub przebudować po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego, zapewniając dalsze, poprawne funkcjonowanie systemu melioracyjnego.
 - 2.7. Zaplecza budowy (bazy sprzętowo - materiałowe, miejsca magazynowania odpadów, miejsca składowania, postoju maszyn i pojazdów, zaplecza socjalne), place montażowe i manewrowe oraz drogi wewnętrzne (technologiczne) wytyczone w obrębie działek planowanej lokalizacji turbin wiatrowych, zorganizować:
 - na terenie z utwardzoną powierzchnią, np. kruszywem, płytami betonowymi; dodatkowo nawierzchnię bazy materiałowo-sprzętowej oraz miejsca magazynowania odpadów wytwarzanych w trakcie realizacji i likwidacji inwestycji uszczelnić, np. za pomocą geomembrany;
 - poza dolinami cieków, terenami podmokłymi o wysokim poziomie wód gruntowych (nieużytki, łąki, pastwiska), rowami melioracyjnymi oraz zbiornikami śródpolnymi, lasami i innymi zadrzewieniami, zachowując bufor o szerokości min. 50 m.
Ww. miejsca zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych i zwierząt.
 - 2.8. Wszelkie przekroczenia rzek i innych cieków naturalnych występujących w obszarze inwestycyjnym realizować w technologii bezwypokopowej, przeciskiem bądź przewiertem sterowanym, w celu wyeliminowania ryzyka zakłócenia reżimu hydrologicznego cieków wodnych.
 - 2.9. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni zapleczy, placów montażowych, czy dróg wewnętrznych (dróg technologicznych do poszczególnych placów montażowych i miejsc lokalizacji turbin w obrębie gruntów rolnych) odprowadzać powierzchniowo do gruntu.
 - 2.10. Naprawy i tankowania pojazdów realizować poza terenem przedsięwzięcia, w tym poza zapleczem budowy, placem montażowym i manewrowym, w miejscach do tego przeznaczonych.
 - 2.11. Na etapie realizacji i likwidacji zapewnić dostępność mat sorpcyjnych, biopreparatów neutralizacyjnych i sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, np. wynikającego z ewentualnych wycieków paliwa, a zużyte maty, sorbent bądź zanieczyszczony grunt przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów. Zobowiązuje się wykonawcę do właściwego utrzymania pojazdów, urządzeń i sprzętu oraz bieżącego monitorowania placu pod kątem ewentualnych wycieków oraz natychmiastowej ich neutralizacji.
 - 2.12. Płyny eksploatacyjne (smary, paliwa) w postaci ciekłej, przechowywać w szczelnych zbiornikach na terenie zaplecza budowy, na powierzchni utwardzonej i uszczelnionej.
 - 2.13. Na wszystkich etapach przedsięwzięcia zapewnić dostępność sorbentów, zabezpieczających przed przedostaniem się szkodliwych substancji do ziemi (sorbenty o odpowiedniej chłonności), które należy stosować natychmiastowo w przypadku ewentualnego rozlewu substancji ropopochodnych z maszyn i pojazdów.
 - 2.14. Teren zajęty tymczasowo i przekształcony w czasie realizacji inwestycji (w tym zaplecza budowy, place montażowe, miejsca składowania i drogi technologiczne – wewnętrzne w obrębie działek lokalizacji turbin) przywrócić do stanu sprzed rozpoczęcia prac, a w przypadku likwidacji inwestycji przywrócić pierwotne (tj. rolnicze) użytkowanie terenu.
 - 2.15. Ścieki bytowe, na etapie realizacji przedsięwzięcia, odprowadzać do bezodpływowych zbiorników kontenerów sanitarnych, a następnie przekazywać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie na ich odbiór.
 - 2.16. Wodę do celów bytowych, na etapie realizacji inwestycji, dostarczać przez zewnętrzną firmę obsługującą.
 - 2.17. Odpady wytwarzane na etapie realizacji i likwidacji magazynować selektywnie, w wyznaczonych miejscach na terenie zaplecza budowy, w sposób zabezpieczający przed

niekontrolowanym uwalnianiem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego; sukcesywnie przekazywać do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami. Odpady magazynować w następujący sposób:

- w kontenerach lub pojemnikach - odpady o kodach: 15 01 01 Opakowania z papieru i tektury; 15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych; 15 01 03 Opakowania z drewna; 15 01 04 Opakowania z metali; 15 01 05 Opakowania wielomateriałowe; 15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe; 15 01 07 Opakowania ze szkła; 15 02 03 Sorbenty materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmatki, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02; 17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów; 17 02 01 Drewno; 17 02 03 Tworzywa sztuczne; 17 04 11 Kable inne niż wymienione w 17 04 10; 17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03; 20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
 - w pojemnikach, kontenerach lub przyzmach - odpady o kodach: 17 05 04 Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03;
 - pod zadaszeniem, w szczelnych pojemnikach odpornych na działanie odpadów w nich zawartych - odpady niebezpieczne o kodach: 15 01 10 - Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone; 15 02 02 Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB).
- 2.18. Odpady wytwarzane na etapie eksploatacji przedsięwzięcia w związku z pracami konserwacyjnymi i serwisowymi instalacji przekazywać na bieżąco do zagospodarowania uprawnionym w tym zakresie podmiotom, bez konieczności magazynowania tych odpadów na terenie inwestycyjnym.
- 2.19. W celu ochrony lokalnej chiropterofauny zastosować okresowe, całonocne wyłączenia turbin wiatrowych WTG10, WTG11, WTG12, WTG13, WTG14, WTG15, WTG16, WTG21, WTG23, WTG24, w następujących terminach i przy niżej wskazanych warunkach atmosferycznych:
- okres wyłączeń: 1 czerwca – 15 września,
 - zakres dobowy wyłączeń: od co najmniej 30 minut przed zachodem słońca do co najmniej 30 minut po wschodzie słońca;
 - prędkość wiatru: poniżej 6 m/s;
 - temperatura powietrza: powyżej 5°C.
- Zastrzeża się, że ww. ograniczenia czasowe mogą być modyfikowane w efekcie wyników uzyskanych podczas monitoringu poinwestycyjnego chiropterofauny na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, w szczególności w projekcie budowlanym.

- 3.1. Zaprojektować i zamontować do 23 szt. turbin wiatrowych o mocy do 7 MW każda, o następujących parametrach: maksymalna średnica rotora - do 150 m, minimalna wysokość wieży (do środka piasty) - do 125 m, maksymalna wysokość wieży (do środka piasty) - do 160 m, maksymalna wysokość całkowita elektrowni wiatrowej (w stanie wzniesionego śmigła) - do 220 m oraz maksymalna moc akustyczna pojedynczej turbiny - do 106,1 dB(A).
- 3.2. Turbiny wiatrowe posadzić w lokalizacjach o następujących współrzędnych:

Numer turbiny	X	Y	Nr działki	Obręb ewidencyjny
WTG1	341122	598534	606	Witankowo
WTG2	341728	598457	470	Witankowo
WTG3	340919	598181	606	Witankowo
WTG6	340442	597749	606	Witankowo
WTG7	340120	598034	606	Witankowo
WTG10	328706	593465	4	Gostomia

WTG11	328932	593201	4	Gostomia
WTG12	329074	592901	294	Gostomia
WTG13	329186	592590	294	Gostomia
WTG14	328140	593407	4	Gostomia
WTG15	328305	593072	4	Gostomia
WTG16	328449	592606	294	Gostomia
WTG17	326811	594304	95/1	Gostomia
WTG18	327735	596897	83/58	Ługi Wałeckie
WTG19	328094	597384	83/58	Ługi Wałeckie
WTG20	327982	597698	82/6	Ługi Wałeckie
WTG21	325918	599193	213/1	Strączno
WTG22	325323	599268	337	Strączno
WTG23	324621	598969	4	Strączno
WTG24	325655	598914	337	Strączno
WTG25	325114	598914	337	Strączno
WTG26	325441	598639	337	Strączno
WTG27	325446	598330	341	Strączno

- 3.3 Na projektowanych elektrowniach wiatrowych nie dopuszcza się umieszczania reklam, za wyjątkiem oznaczenia nazwy i symbolu producenta i/lub właściciela na gondolach wiatrowych.
- 3.4 Drogi i prace manewrowe wykonać jako nawierzchnie częściowo przepuszczalne, np. utwardzone kruszywem.

II. Stwierdzam konieczność zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w następującym zakresie:

1. Po oddaniu inwestycji do użytkowania niniejszą decyzją zobowiązuje się inwestora do przeprowadzenia monitoringu porealizacyjnego ornito- oraz chiropterofauny według poniższych zaleceń:
 - a) Raport z monitoringu porealizacyjnego powinien obejmować cel monitoringu, informacje o przedmiocie monitoringu (gatunek, grupa ekologiczna lub systematyczna organizmów, siedliska gatunków), termin wykonania monitoringu, zakres monitoringu (obszar monitoringu), metodykę badań (lokalizacja stanowisk, terminy dokumentacji stanu, przyjęte wskaźniki dokumentujące zasoby i stan procesów ekologicznych dla przedmiotu monitoringu), sprawozdawczość monitoringu (termin przedkładania organowi ochrony środowiska wyników monitoringu poinwestycyjnego, formę przekazywania ww. wyników), wyniki badań, ocenę stanu zachowania i perspektywy przedmiotu monitoringu (opis zasobów populacji/siedliska przyrodniczego, opis warunków ekologicznych, obserwowane zmiany, opis perspektyw zachowania, celowość i propozycja działań ochronnych).
 - b) Monitoring porealizacyjny powinien być wykonywany trzykrotnie w ciągu 5 lat po oddaniu zespołu elektrowni wiatrowych do eksploatacji, w latach wybranych przez eksperta – ornitologa i chiropterologa (np. w latach 1, 2, 3 lub 1, 3, 5) z zastosowaniem obowiązującej metodyki.
 - c) Przekazywać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie wyniki monitoringu wraz z propozycją działań zapobiegawczych i/lub minimalizujących, w razie zaistnienia takiej konieczności, w postaci:
 - rocznych raportów okresowych, w terminie 3 miesiące od zakończenia danego roku badań;
 - raportów końcowych (podsumowujących cały cykl badawczy) – w ciągu 6 miesięcy po zakończeniu badań dla danego zasobu środowiska.
 - d) Raporty okresowe i końcowe z monitoringu danego zasobu środowiska redagować w układzie dwóch części: pierwsza część – wyniki badań z danego okresu; druga – porównanie wyników z ustaleniami zawartymi w raporcie stanowiącym podstawę wydania niniejszej decyzji oraz wynikami badań prowadzonych w poprzednich latach, celem przeprowadzenia prawidłowej oceny wpływu przedsięwzięcia na określony zasób środowiska.
 - e) Program monitoringu wraz ze wskazaniem metodyki jego przeprowadzenia oraz terminów przedkładania jego wyników tutaj. Organowi, powinien być opracowany przez ekspertów ornitologa i chiropterologa z udokumentowanym doświadczeniem i następnie przedstawiony do

akceptacji Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie przed rozpoczęciem jego prowadzenia i uruchomieniem elektrowni. Przy ustalaniu zakresu monitoringu należy uwzględnić założenia zawarte w treści niniejszej decyzji, informacje zebrane podczas prac nad raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz inne dane dotyczące środowiska przyrodniczego analizowanego terenu.

2. W zależności od wyników monitoringu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, może nakazać zastosowanie przez inwestora dodatkowych, innych niż zaproponowane działań minimalizujących ograniczających dalszy wpływ farmy na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. W przypadku, gdy wyniki prowadzonego monitoringu porealizacyjnego wykażą, że inwestycja negatywnie oddziałuje na środowisko przyrodnicze, w szczególności na gatunki ptaków i nietoperzy, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000, wówczas w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie, inwestor bez zbędnej zwłoki i na własny koszt podejmie i zrealizuje działania zapobiegawcze i/lub eliminujące negatywny efekt oddziaływania. Propozycja tych działań musi być wcześniej zaakceptowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.
3. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie na podstawie dostarczonych wyników monitoringu może podjąć decyzję, np. o przedłużeniu terminu prowadzenia monitoringu, zmianie jego zakresu, wprowadzeniu dodatkowych działań minimalizujących.

III. Nakładam obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej.

Nakłada się obowiązek przeprowadzenia analizy akustycznej po uruchomieniu projektowanej farmy wiatrowej. Pomiary w zakresie emisji hałasu powinny być przeprowadzone przez akredytowane laboratorium. Pomiary kontrolne należy przeprowadzić w ciągu pierwszego roku po uruchomieniu wszystkich turbin wiatrowych. Pomiary należy prowadzić nie mniej niż jeden raz na kwartał (łącznie minimum 4 pomiary w ciągu roku), przy warunkach wiatrowych, przy których występuje najbardziej niekorzystne oddziaływanie przedsięwzięcia na akustyczną jakość środowiska, podczas pracy wszystkich turbin wiatrowych, zgodnie z przepisami szczegółowymi obowiązującymi w czasie przeprowadzania pomiarów. Jeden z pomiarów winien być przeprowadzony w okresie od początku grudnia do końca lutego, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji, w której grunt będzie zamrożony. Punkty pomiarowe należy zlokalizować przy granicy najbliższych terenów podlegających ochronie akustycznej. Uzyskane wyniki należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów emisji hałasu na terenach chronionych, należy podjąć działania ograniczające emisję np. poprzez dokonanie korekty nastaw każdej z turbin lub inne zapewniające dotrzymanie standardów, o których należy poinformować tutaj. Organ, a następnie powtórzyć pomiary i przedłożyć ich wyniki Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie.

IV. Nie nakładam obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

Integralną częścią niniejszej decyzji jest załącznik stanowiący charakterystykę planowanego przedsięwzięcia, w myśl art. 82 ust. 3 ustawy ooś.

UZASADNIENIE

W dniu 15.05.2024 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie wpłynął wniosek z dnia 14.05.2024 r. pełnomocnika Megawatt Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa farmy wiatrowej Wałcz wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, planowanego na terenie działek ew. nr: 606 i 470 w obrębie

Witankowo; 4, 95/1 i 294 w obrębie Gostomia; 82/6 i 83/58 w obrębie Ługi Wałeckie; 4, 213/1, 337 i 341 w obrębie Strączno. Do wniosku załączono pismo z dnia 14.05.2024 r. z prośbą o przeniesienie części dokumentacji przedłożonej w toku postępowania prowadzonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie pod znakiem sprawy: WTS-K.420.4.2024.BM, na wniosek spółki Megawatt Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie z dnia 11.03.2024 r., który następnie został wycofany pismem z dnia 13.05.2024 r. Tym samym do zbioru dokumentacji przedmiotowej sprawy włączono: dowód wniesienia opłaty za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz od przedłożonego pełnomocnictwa, kopie map ewidencyjnych poświadczonych przez właściwy organ obejmujących teren inwestycji oraz obszar położony w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również części załączników do raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zwanego dalej *raportem ooś* (Zeszyt I-III, Zeszyt V). W związku z powyższym dokumentacja zgromadzona zawierała: *raport ooś* (1 egzemplarz w wersji papierowej oraz 3 egzemplarze zapisane w wersji elektronicznej na informatycznym nośniku danych), poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującą teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wypisy i wyrisy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek inwestycyjnych (5 szt.), wydruk KRS Spółki Megawatt Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie (stan na dzień 28.05.2024 r.), pełnomocnictwo inwestora udzielone Pani Ewie Marszałek i Pani Aleksandrze Bienias oraz potwierdzenie wniesienia opłaty skarbowej za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i za przedłożenie ww. pełnomocnictwa, wypisy z ewidencji gruntów i budynków potwierdzające liczbę stron postępowania powyżej 10, mapę w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Planowana inwestycja realizowana będzie na terenie gminy Wałcz, gdzie na dzień złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach projektowane pierwotnie było posadowienie 27 szt. elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą, o łącznej mocy do 189 MW. W toku przedmiotowego postępowania, pismem z dnia 14.11.2025 r. wnioskodawca wprowadził zmianę do wariantu przewidzianego do realizacji, polegającą na ograniczeniu liczby projektowanych turbin wiatrowych do 23 sztuk. Tym samym ostatecznie zakres przedmiotowej inwestycji obejmuje budowę farmy elektrowni wiatrowych złożonej z maksymalnie 23 szt. turbin o łącznej mocy nieprzekraczającej 161 MW, wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Przedmiotowe przedsięwzięcie, w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.), wpisuje się w katalog przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 5 lit. a) ww. rozporządzenia, tj. „instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW”. Według ww. rozporządzenia przedmiotowa inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest wymagany. Zgodnie z art. 71 ust. 2 *ustawy ooś*, dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne.

Stosownie do zapisów art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r *ustawy ooś* organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla analizowanego przedsięwzięcia jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie. W związku z powyższym, w myśl art. 21 ust. 2 pkt 9 *ustawy ooś*, w dniu 29.05.2024 r. w publicznie dostępnym wykazie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie zamieszczono zawiadomienie, znak: WST-K.420.7.20243.BM, o złożeniu w dniu 15.05.2024 r. wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowej inwestycji.

W ślad za złożonym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pełnomocnik inwestora uzupełnił dokumentację w przedmiotowej sprawie o wydruk map z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcia i zaznaczonym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcia oraz płyty CD z zapisem lokalizacji planowanych turbin w formacie shp.

Po stwierdzeniu kompletności przedłożonego wniosku pod względem formalnym, tut. Organ obwieszczeniem z dnia 06.06.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.2, zawiadomił strony

postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej inwestycji. Powyższa forma informowania o prowadzonym postępowaniu została przyjęta z uwagi na fakt, iż w postępowaniu tym liczba stron przekroczyła 10 (zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy ooś*). Ww. obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, w siedzibie Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wałczu i Szydłowo, w sołectwach znajdujących się w zasięgu oddziaływania inwestycji, na stronie internetowej biuletynu informacji publicznej ww. gmin (w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie) oraz na stronie internetowej biuletynu informacji publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie. Ww. obwieszczeniem zawiadomiono także strony postępowania, że kolejne obwieszczenia o podjętych przez tut. Organ czynnościach w przedmiotowej sprawie, publikowane będą na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz na zasadach określonych w art. 74 ust. 3aa *ustawy ooś*. Ponadto pismem z dnia 06.06.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.4 o wszczęciu postępowania zawiadomiono wnioskodawcę.

Zgodnie z *ustawą ooś*, tut. Organ przeprowadził postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych *ustawą* opinii/uzgodnień oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Po przeprowadzeniu merytorycznej analizy przedłożonych dokumentów, pismem z dnia 20.06.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.5, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia przedłożonego *raportu ooś* w terminie 60 dni od dnia otrzymania tego wezwania. Ponieważ uzupełnienie przedłożone w dniach 27.08.2024 r. i 26.09.2024 r. nie zawierało wszystkich niezbędnych informacji i w dalszym ciągu uniemożliwiało zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, pismem z dnia 30.09.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.8 wnioskodawca został ponownie wezwany do uzupełnienia *raportu ooś*. W dniu 20.11.2024 r., w odpowiedzi na ww. wezwanie przedłożono kolejne uzupełnienie do *raportu ooś*. O powyższych czynnościach strony postępowania informowane były w drodze obwieszczeń.

Po zapoznaniu się z kompletem zgromadzonych dokumentów, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, na podstawie art. 77 ust. 4 *ustawy ooś* zwrócił się z wnioskiem z dnia 19.12.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.11, do Dyrektora Zarządu Zlewni w Pile PGW Wody Polskie o uzgodnienie warunków realizacji inwestycji (wniosek przekazany w dniu 30.12.2024 r. wg właściwości rzeczowej Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy). Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy pismem z dnia 20.01.2025 r., znak: D.RZS.4900.1.2025.SD wezwał do złożenia uzupełnień i wyjaśnień do informacji zawartych w *raporcie ooś*.

Jednocześnie pismem z dnia 19.12.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.12 wystąpiono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałczu o wydanie stosownej opinii na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 2 *ustawy ooś*. W dniu 21.01.2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu zaopiniował pozytywnie realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, przy uwzględnieniu następujących zastrzeżeń, wynikających z przepisów prawa:

1. Inwestycja nie może powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dla poszczególnych terenów wokół inwestycji, objętych ochroną akustyczną zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 t.j.).
2. Inwestycja nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845 t.j.) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r., Nr 16, poz. 87).
3. Inwestycja nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448).

4. Właściwa realizacja i eksploatacja inwestycji zgodnie z opracowanym raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, powinna uwzględniać wymienione w nim rozwiązania techniczne i organizacyjne, które będą ograniczały oddziaływanie przedsięwzięcia na ludzi i stan środowiska.
5. Przedsięwzięcie w trakcie budowy i eksploatacji nie może być przyczyną powstawania ponadnormatywnych uciążliwości dla przebywających i zamieszkujących w jego otoczeniu ludzi.
6. Inwestor podejmie środki mające na celu przeciwdziałanie konfliktom społecznym mogącym pojawić się w wyniku realizacji inwestycji, o których mowa w raporcie oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
7. Wszystkie prace prowadzone podczas etapu realizacji, eksploatacji i likwidacji inwestycji muszą być prowadzone przy zachowaniu odpowiednich środków ostrożności uwzględniających przepisy BHP i być wykonywane przez wyspecjalizowaną i wykwalifikowaną ekipę pracowników.

Ponadto z uwagi na fakt objęcia zasięgiem oddziaływania projektowanych turbin części obszaru gminy Szydłowo, zlokalizowanej na terenie województwa wielkopolskiego, tut. Organ pismem z dnia 19.12.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.13 zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z prośbą o udział w prowadzonym postępowaniu i przekazanie ewentualnych uwag i wniosków, co do zagadnień, które powinny zostać przedstawione w dokumentacji środowiskowej w przedmiotowej sprawie. Ponadto pismem z dnia 19.12.2024 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.14 zwrócono się do Wójta Gminy Szydłowo z prośbą o przekazanie informacji o faktycznym zagospodarowaniu i sposobie użytkowania nieruchomości gruntowych znajdujących się w zasięgu akustycznego oddziaływania turbin wiatrowych, wyznaczonego zasięgiem izofony 40 dB(A), w celu określenia rodzajów terenu podlegających ochronie przed hałasem, położonych poza granicami obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego (obejmującego obszar posadowienia turbin wiatrowych), na terenie gminy Szydłowo, zgodnie z załączonym załącznikiem graficznym. W odpowiedzi na powyższe, Wójt Gminy Szydłowo przedstawił wyjaśnienia w piśmie z dnia 15.01.2025 r., znak: OŚ.604.14.2024.III. O powyższych czynnościach strony postępowania poinformowane zostały w drodze obwieszczenia znak: WST-K.420.7.2024.BM.16.

W związku z wezwaniem Dyrektora RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie do złożenia uzupełnień do raportu ooś, tut. Organ pismem z dnia 31.01.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.17 wezwał wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień i uzupełnień wyszczególnionych w piśmie organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, o czym poinformował strony postępowania w drodze obwieszczenia z dnia 31.01.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.18. Ostatecznie raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko został uzupełniony w dniu 14.02.2025 r.

Uzupełnienie przedłożone przez wnioskodawcę w dniu 14.02.2025 r. przekazano do Dyrektora RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie wraz z pismem z dnia 25.02.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.19, celem zajęcia stanowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji, jak również do PPIS w Wałczu oraz RDOŚ w Poznaniu z zapytaniem o zachowanie aktualności stanowisk wyrażonych w uprzednio wydanych opiniach. Oba ww. organy podtrzymały stanowiska, PPIS w Wałczu pismem z dnia 10.03.2025 r., znak: ZNS.9022.168.2024, natomiast RDOŚ w Poznaniu pismem z dnia 17.03.2025 r., znak: WOO-II.070.149.2024.AM.2.

Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją postanowieniem z dnia 03.04.2025 r., znak: D.RZŚ.4900.1.2025.SD Dyrektor RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie uzgodnił warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia nie stwierdzając przy tym potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę i potrzeby przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia.

O dopuszczenie do udziału w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym zwróciła się jedna organizacja społeczna (organizacja ekologiczna). W dniu 21.03.2025 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie wpłynął wniosek Stowarzyszenia Zielone Strączno z siedzibą w Strącznie (położonym na terenie gminy Wałcz, w powiecie wałeckim, województwie zachodniopomorskim), o dopuszczenie do udziału w przedmiotowym postępowaniu na podstawie art. 31 §1 pkt 2 *ustawy Kpa*. Do wniosku załączono kopię zawiadomienia Starosty Wałeckiego z dnia 03.03.2025 r., znak ZK.512.19.1.2025 o wpisie stowarzyszenia w ewidencji stowarzyszeń zwykłych prowadzonej przez Starostę Wałeckiego, na podstawie którego stwierdzono, iż przywołane Stowarzyszenie zostało zaewidencjonowane pod nr 19 w ww. ewidencji. Uwzględniając cele działania stowarzyszenia, tut. Organ uznał, iż zgodnie z definicją organizacji ekologicznej zawartej w art. 3 ust.

1 pkt 10 *ustawy ooś*, przez którą rozumie się organizację społeczną, której statutowym celem jest ochrona środowiska, przedmiotowe stowarzyszenie stanowi organizację ekologiczną. Uprawnienia organizacji ekologicznych zgłaszających chęć brania udziału w postępowaniach, w których przeprowadzana jest ocena oddziaływania na środowisko, takich jak postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, reguluje wprost art. 44 *ustawy ooś*, który stanowi *lex specialis* względem art. 31 *Kpa*. Po analizie wniosku Stowarzyszenia, tut. Organ stwierdził brak spełnienia przesłanki zawartej w art. 44 *ustawy ooś*, dotyczącej prowadzenia działalności statutowej przez okres minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania, przemawiającej za dopuszczeniem Stowarzyszenia do udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony, w związku z czym postanowieniem z dnia 14.04.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.24 odmówił dopuszczenia Stowarzyszenia Zielone Strączno z siedzibą w Strącznie do udziału w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym. Postanowienie zostało doręczone w dniu 14.04.2025 r. W ustawowym terminie 7 dni od daty doręczenia ww. dokumentu nie wniesiono zażalenia na przywołane wyżej postanowienie. O powyższej czynności strony postępowania zostały powiadomione w drodze obwieszczenia z dnia 17.04.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.25.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 *ustawy ooś*, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie obwieszczeniem z dnia 17.04.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.26, zawiadomił społeczeństwo o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, a także o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 30 dni, tj. od dnia 22.04.2025 r. do dnia 21.05.2025 r. włącznie. Wskazane obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, a także przesłane wraz z pismem z dnia 17.04.2025 r., znak: WST-K.420.7.20243.BM.27, do Urzędu Gminy Wałcz oraz Urzędu Gminy Szydłowo, w celu zamieszczenia na tablicy ogłoszeń tego urzędów i/lub powiadomienia społeczeństwa w inny sposób zwyczajowo przyjęty w ww. urzędach. Inwestor został poinformowany o powyższym zawiadomieniem z dnia 17.04.2025 r., znak: WST-K.420.7.20243.BM.28.

Po otrzymaniu potwierdzenia wywieszenia obwieszczenia z dnia 17.04.2025 r., znak: WST-K.420.7.20243.BM.27, na stosownych tablicach ogłoszeń (ostatnie wpłynęło w dniu 26.05.2025 r.), na podstawie art. 10 *Kpa* zawiadomieniem z dnia 27.05.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.31, poinformowano wnioskodawcę, a obwieszczeniem z dnia 27.05.2025 r., znak: WST-K.420.7.2024.BM.29, zawiadomiono pozostałe strony postępowania, o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia, co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, a także – z uwagi na ww. konieczność zapewnienia możliwości wypowiedzenia się w przedmiotowej sprawie przez strony postępowania – o wyznaczeniu nowego terminu zakończenia niniejszego postępowania. We wskazanym terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia i obwieszczenia żadna ze stron nie wypowiedziała się i nie skorzystała z uprawnienia do zapoznania się z materiałami i dowodami zebranymi podczas prowadzonego postępowania, jak również do prowadzonego postępowania nie złożono uwag i wniosków.

Przedłożone w sprawie dokumenty dały podstawę do oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko oraz do zdefiniowania warunków realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia zapewniających ochronę środowiska, z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących przepisów w tym zakresie.

W myśl art. 80 ust. 2 *ustawy ooś* decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenach planowanej realizacji inwestycji obowiązują zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą nr XXI/115/2012 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie miejscowości Strączno, Ługi Wałeckie, Gostomia, Dzikowo, Różewo, Przybkowo, Chwiram, Dobino, Witankowo w gminie Wałcz (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 22.10.2012 r., poz. 2182), zwanego dalej MPZP. Część działki nr 82/6 obręb Ługi Wałeckie nie jest objęta miejscowym planem

zagospodarowania przestrzennego, przy czym na części działki nr 82/6 obręb Ługi Wałeckie, dla której brak jest obowiązującego MPZP, nie jest planowane posadowienie żadnej z planowanych turbin wiatrowych.

Projektowane turbiny oraz rzuty poziome zasięgu rotorów projektowanych turbin zlokalizowane są w granicach jednostek elementarnych ww. miejscowego planu, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Symbol turbiny	Symbol jednostki elementarnej w MPZP	Przeznaczenie	Ustalenia szczegółowe MPZP
WTG1	H20.EE-R	tereny rolnicze – tereny lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i tereny rolnicze z zakazem lokalizacji zabudowy	do 12 szt. elektrowni wiatrowych
WTG2			
WTG5			
WTG6			
WTG7			
WTG10	D4.EE-R	lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi, dopuszcza się lokalizację podziemnych i nadziemnych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych wewnętrznych, wewnętrznych dróg serwisowych oraz placów manewrowych związanych z eksploatacją elektrowni wiatrowych, zgodnie z wymogami obowiązujących w tym zakresie norm i przepisów szczegółowych, z uwzględnieniem zakazów wynikających z ustaleń zawartych w §6 ust. 2 pkt 1 uchwały w spr. MPZP	do 8 szt. elektrowni wiatrowych
WTG11			
WTG14			
WTG15			
WTG12			
WTG13			
WTG16			
WTG17	C6.EE-R		do 3 szt. elektrowni wiatrowych
WTG18	B3.EE-R		do 5 szt. elektrowni wiatrowych
WTG19			
WTG20			
WTG21	A38.EE-R		do 13 szt. elektrowni wiatrowych
WTG23	A30.EE-R		
WTG22	A31.EE-R		
WTG24			
WTG25			
WTG26			
WTG27			

Ustalenia MPZP nie ograniczają wielkości zabudowy terenów przeznaczonych na lokalizację elektrowni wiatrowych poprzez wprowadzenie ograniczenia maksymalnej mocy elektrowni wiatrowej, natomiast określają maksymalną liczbę turbin na terenie obowiązywania planu miejscowego, która nie powinna być większa niż 50 szt. oraz maksymalną liczbę turbin możliwych do realizacji w granicach poszczególnych podobszarów, zgodnie z powyższym zestawieniem. Należy zaznaczyć, iż w granicach obowiązywania przedmiotowego MPZP zlokalizowana jest pojedyncza turbina elektrowni wiatrowej, niemniej jednak znajduje się ona na terenie jednostki elementarnej E11.EE-R, położonej poza zakresem prac inwestycyjnych. Łącznie na terenie obowiązywania MPZP zlokalizowanych będzie 23 szt. elektrowni wiatrowych. Przedmiotowe przedsięwzięcie spełnia ustalenia ogólne dla farmy wiatrowej na całym obszarze objętym planem, jak również zgodne jest z ustaleniami szczegółowymi określonymi dla poszczególnych jednostek elementarnych, określających maksymalną całkowitą wysokość konstrukcji elektrowni wiatrowej liczonej ze śmigłem w górnym położeniu do 220 m, maksymalną średnicę wirnika elektrowni – do 150 m, maksymalną wysokość wieży elektrowni – do 160 m, minimalną odległość między osiami wież elektrowni wiatrowych – nie mniejszą niż 250 m, minimalną odległość osi wieży elektrowni od budynków mieszkalnych – nie mniejszą niż 400 m, minimalną odległość osi wieży elektrowni wiatrowych od dróg publicznych lokalnych i dojazdowych – nie mniejszą niż promień śmigła oraz minimalną odległość osi elektrowni wiatrowych od napowietrznych linii elektroenergetycznych – nie mniejszą niż 100 m (linie = lub > 110 kV) lub 40 m (linie <110 kV). Tym samym planowane przedsięwzięcie będzie zgodne z zapisami obowiązującego na analizowanym terenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Planowana inwestycja będzie polegała na budowie farmy wiatrowej, składającej się z maksymalnie 23 turbin wiatrowych wytwarzających energię elektryczną z energii wiatru, o łącznej mocy do 161 MW. Będą ją tworzyły następujące elementy:

- do 23 turbin wiatrowych – każda o mocy do 7 MW, o maksymalnej średnicy rotora do 150 m, minimalnej wysokości wieży (do środka piasty) do 125 m, maksymalnej wysokości wieży (do środka piasty) do 160 m, maksymalnej wysokości całkowitej elektrowni wiatrowej (w stanie

wzniesionego śmigła) do 220 m oraz maksymalnej mocy akustycznej pojedynczej turbiny – do 106,1 dB(A),

- infrastruktura towarzysząca w postaci dróg wewnętrznych dojazdowych oraz placów montażowych i manewrowych o powierzchni ok. 2000 m² każdy.

Projektowane turbiny wraz z towarzyszącą im infrastrukturą zlokalizowane zostaną w obrębie pięciu podobszarów, położonych w granicach administracyjnych czterech sołectw, w gminie Wałcz, powiecie wałeckim, województwie zachodniopomorskim. Teren inwestycyjny stanowią działki nr: 82/6, 83/58 obr. Ługi Wałeckie; 470, 606 obr. Witankowo; 4, 95/1, 294 obr. Gostomia; 4, 213/1, 337, 341 obr. Strączno, gmina Wałcz. Zarówno maszty, jak i rzuty poziome zasięgu rotorów projektowanych turbin mieszczą się w granicach wyżej przywołanych działek ewidencyjnych. Place montażowe i manewrowe, wykonane zostaną jako tymczasowe, o nawierzchni z kruszywa lub w innej technologii, niezwiązane stale z gruntem. Projektowane drogi wewnętrzne będą posiadać długość do 20 km i nawierzchnię z kruszywa/mieszanki kruszywowej. Inwestor przewiduje, że drogi dojazdowe zostaną poprowadzone po istniejącym śladzie, szczególnie tam gdzie pozwalać będzie na to układ drzew i zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Założono, że łączna długość dróg gruntowych wymagających przebudowy w ramach inwestycji wyniesie 3-7 km, a ich nawierzchnia wykonana zostanie z kruszywa. Włączenie do drogi nadrzędnej będzie dostosowane do istniejącej nawierzchni i wykonane zgodnie z uzgodnieniem zarządcy tej drogi. Realizacja inwestycji wiązać się może z koniecznością budowy i przebudowy przepustów – w miejscach kolizji nowych i istniejących dróg z rowami i/lub ciekami. Każda z planowanych elektrowni wiatrowych poprzez stacje kontenerowe zostanie połączona linią kablową średniego napięcia z punktem zbiorczym, tj. stacją elektroenergetyczną GPO SN/WN, skąd wytworzony prąd będzie wyprowadzany poza teren farmy wiatrowej do miejsca przyłączenia, niemniej jednak przebieg trasy linii kablowych oraz lokalizacja zewnętrznej stacji GPO nie stanowi przedmiotu niniejszego postępowania administracyjnego.

Poszczególne podobszary inwestycji stanowią tereny będące w rolniczym użytkowaniu, położone pomiędzy miejscowościami Strączno, Ługi Wałeckie, Dzikowo, Gostomia oraz m. Witankowo (województwo zachodniopomorskie) i m. Skrzatusz (województwo wielkopolskie). Teren przeznaczony pod budowę przedmiotowej inwestycji w ewidencji gruntów został sklasyfikowany jako grunty orne RIIIa, RIIIb, RIVa, RIVb i RV. Obszar działek inwestycyjnych odwadniany jest przez cieki pn. Dopływ z Ługów Wałeckich oraz Łomnica. Całkowita powierzchnia terenu trwale przekształconego w związku z planowaną inwestycją wyniesie maksymalnie do 17,4 ha.

Przedmiotową inwestycję zaplanowano z zachowaniem odległości, o których mowa w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 317 t.j.). Należy zaznaczyć, iż bufor odległości 700 m od zasięgu rotora projektowanych elektrowni wiatrowych w przeważającej części obejmuje obszary objęte zapisami MPZP. W ww. buforze na terenie objętym zapisami MPZP nie występują jednostki elementarne, których obszary dopuszczają realizację zabudowy mieszkaniowej lub zabudowy o funkcji mieszanej (w tym mieszkaniowej). Najbliższe tereny przeznaczone w MPZP pod zabudowę mieszkaniową znajdują się podobszarze A i D planu miejscowego i oddalone są o min. 705 m od zasięgu rotorów najbliższej zlokalizowanych turbin wiatrowych, tym samym zachowano minimalną odległość wynikającą z zapisów ww. ustawy. Ponadto przeanalizowano lokalizację poszczególnych turbin względem obszarów zabudowy mieszkaniowej położonych poza granicami obowiązywania MPZP, w odległości równej i mniejszej niż 700 m od zasięgu rotora poszczególnych elektrowni wiatrowych. Z raportu oos wynika, że w buforze 700 m od zasięgu rotorów poszczególnych turbin nie występują zabudowania mieszkalne lub zabudowania o funkcji mieszanej, w tym mieszkaniowej. Powyższe potwierdza analiza aktualnych ofotomap poszczególnych podobszarów planowanej inwestycji oraz ich otoczenia, jak również informacje o faktycznym zagospodarowaniu nieruchomości gruntowych zlokalizowanych w buforze oddziaływania inwestycji pozyskane przez wnioskodawcę od organów gmin zlokalizowanych w strefie oddziaływania inwestycji. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 553), w przypadku lokalizowania inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych na terenie objętych MPZP obowiązującym w dniu wejścia w życie ww. ustawy, nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym ww. ustawą oraz wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1, oraz wymogów, o których mowa w art. 76 ustawy

zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym ww. ustawą. Tym samym dla planowanej inwestycji ustawodawca nie przewiduje stosowania wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od terenów objętych decyzją o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego, czy inwestycji polegających na realizacji budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej oraz terenów objętych inwestycją mieszkaniową określoną w uchwale o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej. Ponadto dla analizowanej inwestycji nie istnieje określony w ustawie w zakresie elektrowni wiatrowych obowiązek zachowania odległości od istniejących sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć. Niemniej jednak w toku niniejszego postępowania dokonano analizy lokalizacji poszczególnych turbin wiatrowych od ww. sieci, celem określenia zgodności przedsięwzięcia z zapisami planu miejscowego, który określa, iż odległość ta powinna być nie mniejsza niż 100 m, a w przypadku linii elektroenergetycznych napowietrznych o napięciu znamionowym poniżej 110 kV – nie mniejsza niż 40 m. Przedmiotowe turbiny zlokalizowano w odległości min. 103 m od najbliższej napowietrznej linii elektroenergetycznej (linia elektroenergetyczna średnich napięć), tym samym przedmiotowa inwestycja spełnia ustalenia MPZP w tym zakresie.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wyklucza możliwość lokalizacji farm wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000, niemniej jednak zgodnie z brzmieniem art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 553), ww. zakaz nie obowiązuje, jeżeli plan miejscowy obowiązujący przed dniem wejścia w życie ww. ustawy, przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej. Przedmiotową inwestycję zaplanowano, bez względu na powyższe, wyłączenie poza ww. obszarami, a także w minimalnej odległości min. 575 m od ww. form ochrony przyrody, a także w odległości min. 5,2 km od rezerwatu przyrody oraz min. 19,6 km od najbliższego parku narodowego (Drawieński Park Narodowy).

Szacuje się, że montaż pojedynczej elektrowni wiatrowej wraz z niezbędną infrastrukturą może potrwać nawet do 12 miesięcy. Fundamenty pod turbiny zostaną wykonane z dostarczonej, gotowej już do użycia mieszanki betonowej. Na etapie budowy wykorzystywana będzie również energia elektryczna, paliwa oraz żwir, pospółka i/lub tłuczeń. W pierwszej kolejności podczas realizacji inwestycji wykonywane są drogi dojazdowe i place manewrowe, a następnie prace związane z wykonaniem wewnętrznej infrastruktury, realizacją przyłącza do sieci, jak również budowa fundamentów pod elektrownie wiatrowe. Fundamenty turbin wiatrowych zostaną wykonane głównie z betonu oraz zbrojenia stalowego. Z kolei technologia budowy elektrowni wiatrowych będzie oparta na dostarczeniu gotowych elementów wież i turbin oraz ich montażu na placu budowy (gotowe elementy turbin wiatrowych zostaną dostarczone na teren budowy, a na miejscu nastąpi jedynie ich montaż). Każda turbina zostanie osadzona na wieży złożonej z segmentów, połączonych ze sobą za pomocą śrubowych połączeń kołnierzowych o wzmocnionej wytrzymałości. Dostawy materiałów będą realizowane specjalistycznymi środkami transportu. Roboty budowlane związane z wykonaniem fundamentów pod projektowane turbiny wiatrowe będą prowadzone z zastosowaniem sprzętu budowlanego, w tym koparko-ładowarek itp., natomiast montaż poszczególnych elementów elektrowni wiatrowych przy użyciu dźwigów.

Z kolei czas eksploatacji farmy wiatrowej wynosi w założeniu około 30 lat. Będzie to przedsięwzięcie bezobsługowe, którego praca będzie monitorowana. W celu prawidłowego funkcjonowania oraz nadzoru eksploatacyjnego instalacja zostanie wyposażona w infrastrukturę telekomunikacyjną oraz elektroenergetyczną, niemniej jednak budowa ww. sieci nie stanowi przedmiotu niniejszego postępowania. Projektowana sieć teleinformatyczna będzie na bieżąco przekazywała informacje na temat istotnych parametrów pracy farmy wiatrowej.

Po upływie efektywnego czasu eksploatacji przedsięwzięcia, wyeksploatowane elektrownie wiatrowe zostaną zlikwidowane, a w miejscach po fundamentach odtworzona zostanie warstwa glebowa. Teren inwestycyjny zostanie zrekultywowany w kierunku rolnym, mającym na celu przywrócenie poprzedniej funkcji tego obszaru.

W toku prowadzonego postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla analizowanego przedsięwzięcia, wnioskodawca w przedłożonym raporcie o oś szczegółowej analizie poddał trzy warianty realizacji przedmiotowej inwestycji. Wariant proponowany do realizacji, WIII, tzw. „wariant krajobrazowy”, składający się z 23 szt. elektrowni wiatrowych, o łącznej mocy do 161 MW, został wypracowany w oparciu o analizę zapisów miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego, wymogów odległościowych, nałożonych ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 317 t.j.), a także ocenę walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru inwestycji. Pierwotnie projektowany wariant realizacji inwestycji WI zakładał budowę do 27 szt. elektrowni wiatrowych o łącznej mocy do 189 MW, o maksymalnej średnicy rotora do 150 m, minimalnej wysokości wieży (do środka piasty) do 125 m, maksymalnej wysokości wieży (do środka piasty) do 160 m, maksymalnej wysokości całkowitej elektrowni wiatrowej (w stanie wzniesionego śmigła) do 220 m oraz maksymalnej mocy akustycznej pojedynczej turbiny – do 106,1 dB(A). Z racji ww. obowiązujących przepisów prawa wariantowaniu poddano parametry technologiczne, w związku z czym wariant alternatywny WII obejmował 27 elektrownie wiatrowe w tożsamej lokalizacji, co wariant inwestycyjny, jednak o zróżnicowanych parametrach technicznych. Projektowane w wariantcie alternatywnym turbiny miały posiadać mniejszą wysokość całkowitą (do 200 m), mniejszą średnicę rotora (do 126 m), większą minimalną wysokość wieży (do 137 m), większą maksymalną moc akustyczną (do 107,3 dB) oraz mniejszą moc turbiny (do 3,5 MW). Wariant alternatywny WII charakteryzowałby się zatem większym oddziaływaniem w zakresie generowanego hałasu niż warianty WI i WIII oraz mniejszą wielkością produkcji energii elektrycznej niż wariant WI. W toku przedmiotowego postępowania analizie poddano również sytuację zaniechania realizacji planowanego przedsięwzięcia, w której teren inwestycyjny w dalszym ciągu byłby wykorzystywany pod uprawy rolne. Należy zaznaczyć, że dotyczyłoby to wyłącznie miejsc posadowienia elektrowni wiatrowych oraz dodatkowych dróg dojazdowych i placów manewrowych, gdyż poza ww. obiektami sposób użytkowania danego obszaru nie ulegnie zmianie. Brak inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii nie będzie sprzyjał zapobieganiu emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w szczególności gazów cieplarnianych, powstających w wyniku produkcji energii elektrycznej w konwencjonalnych źródłach z paliw nieodnawialnych.

W toku przedmiotowego postępowania administracyjnego zaproponowano i wytypowano do realizacji wariant inwestycyjny WIII. Wariant WIII zakładał rezygnację z 4 szt. turbin wiatrowych w rejonie m. Skrzatusz, tym samym obejmuje budowę do 23 szt. turbin wiatrowych o tożsamych parametrach technicznych, jak w wariantcie WI. Inwestycja realizowana wg wariantu WIII charakteryzuje się mniejszym oddziaływaniem negatywnym na krajobraz w rejonie m. Skrzatusz w porównaniu z wariantami WI i WII, i jednocześnie mniejszą skalą oddziaływań akustycznych niż wariant WII. Z uwagi na powyższe, w wyniku przeprowadzonej analizy porównawczej proponowanych wariantów jako wariant realizacyjny wybrano wariant WIII zaproponowany przez inwestora.

W przedłożonym raporcie oos i jego uzupełnieniu przeanalizowano wpływ planowanej inwestycji na obszary chronione, środowisko przyrodnicze, krajobraz, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, akustyczną jakość środowiska, klimat oraz gospodarkę odpadami i wodno-ściekową.

Teren przeznaczony pod projektowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowany w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478, ze zm.), takich jak parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Natomiast w promieniu do 5 km od terenu inwestycyjnego znajdują się następujące formy ochrony przyrody: obszar Natura 2000 pn. „Puszcza nad Gwdą” (PLB320012) i obszar chronionego krajobrazu pn. „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”, obszar chronionego krajobrazu pn. „Puszcza nad Drawą”, użytki ekologiczne bez nazwy oraz pomniki przyrody (drzewa objęte ochroną pomnikową).

Najbliżej planowanej inwestycji – w odległości około 0,8 km w kierunku północnym od miejsca lokalizacji najbliższej turbiny wiatrowej znajdują się: obszar Natura 2000 pn. „Puszcza nad Gwdą” (PLB320012) oraz obszar chronionego krajobrazu pn. „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”.

Obszar Natura 2000 PLB320012 „Puszcza nad Gwdą” wyznaczono w celu ochrony populacji dziko żyjących gatunków ptaków oraz zachowania siedlisk warunkujących ich bytowanie. Przedmiotem ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków „Puszcza nad Gwdą” PLB300012 jest 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: bielik *Haliaeetus albicilla*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, bocian czarny *Ciconia nigra*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, lerka *Lullula arborea*, muchołówka mała *Ficedula parva*, puchacz *Bubo bubo*, rybołów *Pandion haliaetus*, włochatka *Aegolius funereus*, zimorodek *Alcedo atthis* i żuraw *Grus grus* oraz dwa gatunki ptaków migrujących niewymienionych w załączniku I Dyrektywy

Ptasiej: gągoł *Bucephala clangula* i nurogęs *Mergus merganser*. Dla przedmiotowego obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2015 r., poz. 1522, ze zm.). Z uwagi na odległość dzielącą teren inwestycyjny i ww. obszar Natura 2000, inwestycja nie wpłynie na wielkość areału siedlisk lęgowych, czy żerowiskowych w ostoi, może natomiast oddziaływać bezpośrednio na gatunki ptaków związanych siedliskowo z ostoją Natura 2000 i zalatujących na teren inwestycji w celach żerowiskowych lub przelatujących lokalnie nad terenem inwestycji, które wskutek realizacji inwestycji mogą być narażone na ryzyko kolizji z pracującymi turbinami wiatrowymi. Z uwagi na powyższe, w toku przedmiotowego postępowania poddano ocenie wpływ projektowanej farmy elektrowni wiatrowych na populacje gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”, w oparciu o dane dotyczące występowania gatunków ptaków w granicach ostoi, zebrane na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych ww. obszaru Natura 2000 oraz dane dot. występowania awifauny na terenie inwestycji oraz w strefie oddziaływania planowanej farmy wiatrowej przedstawione w raporcie o oś.

Najbliższej granic ww. obszaru Natura 2000 znajduje się podobszar farmy, zlokalizowany w granicach jednostki strukturalnej MPZP oznaczonej symbolem A, na terenie którego projektowanych jest 7 szt. elektrowni wiatrowych WTG21 – WTG27, w odległościach od 0,8 km do 1,7 km od granic ostoi. W oparciu o materiały zebrane na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych ustalono, że w promieniu 5 km od terenu inwestycji stwierdzono występowanie następujących gatunków ptaków, będących przedmiotami ochrony w tym obszarze Natura 2000: kani rudej – w odległości ok. 1,5 km, kani czarnej – w odległości ok. 1,8 km, lerki – w odległości ok. 2,0 km, gągoła – w odległości ok. 2,5 km, żurawia zwyczajnego – w odległości ok. 2,5 km, od najbliższej turbiny. Wszystkie z ww. gatunków, za wyjątkiem lerki, którą w ramach badań przyrodniczych obszaru Natura 2000 prowadzonych w celu opracowania planu zadań ochronnych dla ostoi „Puszcza nad Gwdą”, zinwentaryzowano na obszarze międzyjeziornych łąk, stwierdzone zostały w obrębie zlokalizowanych na terenie ostoi jezior: Nakielno, Stręczyńskie, Dybrzno, Raduń, stanowiących bazę żerowiskową lub siedlisko lęgowe dla ptaków wodnych i wodno-błotnych.

Dla wyżej przywołanych gatunków w planie zadań ochronnych określono następujące zagrożenia oraz cele działań ochronnych:

– dla gągoła:

- zagrożenia: sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze (zwiększona śmiertelność młodych w wyniku płoszenia ptaków wyprowadzających lęgi nad rzekami przez spływy kajakowe (w okresie od połowy kwietnia do połowy lipca)), drapieżnictwo (presja drapieżników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz dziedziczących kotów i psów), gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odległości do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych);
- cele działań ochronnych: utrzymanie populacji rozrodzkiej na poziomie min. 50 par; utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) siedlisk gatunku, tj. min. 100 km linii brzegowej cieków i zbiorników wodnych odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku (rzeki i zbiorniki wodne) wraz z przylegającymi do niej starodrzewiami w wieku min. 80 lat, z obecnością dziupli dzięcioła czarnego, znajdujących się w odległości do 1 km od cieku/zbiornika wodnego, ze szczególnym uwzględnieniem rzek: Gwdy, Rurzyca, Piławy, Głomi i Plitnicy; utrzymanie we właściwym stanie ochrony 2000 ha zbiorników wodnych stanowiących potencjalne miejsca lęgowe gągoła;

– dla kani czarnej:

- zagrożenia: zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty), tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk), gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk), napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi), zalesianie terenów otwartych

- (zmniejszanie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych), produkcja energii wiatrowej (budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu), inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków), poligony (przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami);
- cele działań ochronnych: nie określa się z uwagi na konieczność weryfikacji znaczenia obszaru dla populacji lęgowej kani czarnej; uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze; uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, utrzymanie stabilnej powierzchni potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowisk we właściwym stanie ochrony (FV) – płaty drzewostanów w wieku min. 80 lat sąsiadujące ze zbiornikami wodnymi, torfowiskami oraz użytkami rolnymi o łącznej powierzchni minimum 300 ha;
- dla kani rudej:
- zagrożenia: zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (osuszanie i zanik terenów bagiennych prowadzące do pogorszenia stanu żerowisk lub ich utraty), tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (zabudowa rozproszona wszelkiego typu produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje niekontrolowanymi zmianami w krajobrazie i utratą żerowisk), gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji (usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgowisk), napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi), zalesianie terenów otwartych (zmniejszanie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych), produkcja energii wiatrowej (budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się arealu żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu), inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka (niepokojenie ptaków w wyniku działalności gospodarczej (w tym prace leśne) i penetracji turystycznej skutkującej płoszeniem ptaków), poligony (przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami);
 - cele działań ochronnych: nie określa się z uwagi na konieczność weryfikacji znaczenia obszaru dla populacji lęgowej kani rudej; uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania liczebności i rozmieszczenia populacji w obszarze; uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie rozpoznania stanu i zasięgu istniejących i potencjalnych siedlisk gatunku w obszarze. Do czasu uzyskania ww. danych, utrzymanie stabilnej powierzchni potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowisk we właściwym stanie ochrony (FV) – płaty drzewostanów w wieku min. 80 lat sąsiadujące ze zbiornikami wodnymi, torfowiskami oraz użytkami rolnymi o łącznej powierzchni minimum 300 ha;
- dla lerki:
- zagrożenia: brak istniejących zagrożeń i nacisków (w trakcie pracy nad planem zadań ochronnych nie stwierdzono zagrożeń istniejących dla gatunku); do potencjalnych zagrożeń należy zalesianie terenów otwartych (zalesianie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk) oraz tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk);
 - cele działań ochronnych: utrzymanie populacji rozrodowej na poziomie min. 900 par lęgowych; utrzymanie minimum 4500 ha siedlisk odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku we właściwym stanie ochrony (FV): zrębów zupełnych lub halizn o powierzchni min. 5 ha, opcjonalnie 2-6 letnich upraw sosnowych w obrębie suchych, piaszczystych siedlisk borowych; utrzymanie otwartego charakteru pasów przeciwpożarowych przylegających do starszego drzewostanu, a także użytkowanych lub odłogowanych terenów uprawnych o powierzchni min. 5 ha na suchych, piaszczystych siedliskach z obecnością pojedynczych lub niewielkich skupień drzew lub krzewów;

- dla żurawia:
 - zagrożenia: zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie (likwidacja lub przekształcanie oczek i większych zbiorników wodnych; osuszanie i zanik terenów bagiennych), drapieźnictwo (presja drapieźników, w tym gatunków inwazyjnych (jenot, norka amerykańska, szop pracz) oraz dziedziczących kotów i psów), tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe (zabudowa rozproszona wszelkiego typu (produkcja, osadnictwo, rekreacja) niewłaściwie zaplanowana skutkuje zmianami w krajobrazie i utratą siedlisk), napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne (możliwość śmierci w wyniku kolizji z napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi), produkcja energii wiatrowej (budowa farm wiatrowych na terenie obszaru Natura 2000 i w jego sąsiedztwie skutkująca zmniejszeniem się areału żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu), zalesianie terenów otwartych (ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych), poligony (przeloty samolotów i śmigłowców w sąsiedztwie czynnych gniazd (do 500 m od nich) w okresie lęgowym (1 marca – 31 sierpnia) oraz niskie przeloty (< 200 m nad ziemią) podczas ćwiczeń wojskowych, mogące płoszyć ptaki lub skutkować kolizjami);
 - cele działań ochronnych: utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 75 par; utrzymanie mozaiki siedlisk lęgowych i żerowiskowych w stanie właściwym (FV) na łącznej powierzchni min. 5600 ha, odpowiadających biologicznym wymaganiom gatunku, tj. śródleśnych mokradeł, olsów, łągów, torfowisk oraz zabagnionych dolin rzecznych i wszelkich typów szuwarów na brzegach zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych, zbiorników wodnych w krajobrazie otwartych agrocenoz (miejsca gniazdowania); łąk, pastwisk i ugorów (miejsca żerowiskowe).

Dla trzech spośród wyżej przywołanych gatunków, tj. kani rudej, kani czarnej oraz żurawia zwyczajnego, produkcja energii wiatrowej wymieniona została w planie zadań ochronnych wprost jako zagrożenie, skutkujące zmniejszeniem się areału żerowisk, zwiększeniem śmiertelności i zmianą tras przelotu w wyniku budowy farm elektrowni wiatrowych, zarówno w granicach ostoi, jak i w jej sąsiedztwie. W związku z powyższym, szczególnej ocenie poddano możliwy negatywny wpływ lokalizacji turbin w sąsiedztwie ostoi „Puszcza nad Gwdą” na populacje rozrodcze kani rudej, kani czarnej oraz żurawia zwyczajnego, podlegające ochronie w ww. ostoi. W szczególności przeanalizowano intensywność użytkowania przestrzeni powietrznej nad poszczególnymi podobszarami projektowanej farmy wiatrowej Wałcz, w związku z ryzykiem kolizji ptaków z rotorami elektrowni wiatrowych i tym samym uszczupleniem wielkości populacji ww. gatunków w obszarze Natura 2000, a także wnikliwej analizie poddano możliwość występowania powiązań siedliskowych osobników zaobserwowanych na terenie projektowanej farmy lub na przelotach nad powierzchnią terenu farmy, z sąsiadującym obszarem Natura 2000.

Należy zaznaczyć, iż w promieniu do 4 km od miejsca lokalizacji najbliższej turbiny wiatrowej brak jest wyznaczonych stref ochrony ww. gatunków podlegających ochronie strefowej. Najbliższa taka strefa, tj. strefa ochrony kani rudej, zlokalizowana jest w odległości ok. 4,2 km na północ od najbliższej turbiny wiatrowej, w granicach ostoi Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”.

Na podstawie danych uzyskanych w toku inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” tut. Organ ustalił, iż wyznaczone w granicach ostoi, na podstawie ustaleń planu zadań ochronnych, tereny do ochrony żerowisk m.in. kani rudej, kani czarnej i żurawia zwyczajnego, zlokalizowane są w odległości min. 1 km od miejsca planowanego posadowienia turbin wiatrowych. Uwzględniając lokalizację inwestycji poza granicami ww. terenów, należy stwierdzić iż przedmiotowe przedsięwzięcie nie stoi w kolizji z realizacją działań B5 i B6 określonych w planie jako ochrona żerowisk położonych na trwałych użytkach zielonych (łąki i pastwiska) oraz ochrona siedlisk lęgowych i żerowiskowych położonych na trwałych użytkach zielonych. Realizacja inwestycji pozostanie bez wpływu również na wykonanie działania B3 obejmującego ochronę żerowisk kani czarnej i rudej oraz żurawia zwyczajnego na terenie ostoi Natura 2000, tj. w wyniku realizacji inwestycji nie nastąpi zmniejszenie powierzchni bagien i łąk o optymalnym uwodnieniu i wrzosowisk. Z analogicznych względów inwestycja nie wpłynie również na możliwość realizacji działania B12 określonego dla ochrony m.in. lerki i zakładającego ochronę powierzchni lęgowych gatunku na terenach leśnych zlokalizowanych w granicach ostoi poprzez zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni lęgowych, poprzez tolerowanie obecności drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5 ha na siedliskach borowych, szczególnie boru suchego. Należy zaznaczyć, iż lerka jest ptakiem krótkodystansowym, terytorialnym o wielkości areału lęgowego od 2 do 3 ha. Poza sezonem lęgowym samce leki okupują areał do 10,5 ha. Jest to gatunek wymagający siedlisk otwartych

oraz sąsiedztwa ściany lasu. W lasach lerka jest silnie związana z dużymi zrębami, haliznami, płazowinami i uprawami sosnowymi. Znaczna populacja lerki jest związana ze środowiskiem rolniczym (polno-leśnym), z dużym udziałem śródpolnych wysp leśnych na glebach suchych o najniższej bonitacji. Najbliższe siedlisko lerki zinwentaryzowane w granicach ostoi „Puszcza nad Gwdą”, stanowi śródleśna polana, oddalona o ok. 2 km od najbliższej projektowanej turbiny wiatrowej. Uwzględniając terytorializm gatunku oraz niewielki areal lęgowy i żerowiskowy, powiązanie osobników gatunku zasiedlających obszar Natura 2000 z poszczególnymi podobszarami projektowanej farmy elektrowni wiatrowych należy uznać za mało prawdopodobne, tym samym wpływ inwestycji na stan zachowania tego gatunku w obszarze Natura 2000 można uznać za niewielki.

W celu oszacowania wpływu planowanej farmy wiatrowej na środowisko przyrodnicze niezbędne było przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej analizowanego terenu. Z uwagi na fakt, iż szczególnie narażone na niekorzystne działanie elektrowni wiatrowych są ptaki, na potrzeby niniejszego postępowania przeprowadzony został przedrealizacyjny roczny monitoring ornitologiczny, którego wyniki przedstawiono w raporcie oos. Obszar inwestycji w buforze do 400 m od rozkładu turbin stanowią przede wszystkim wielkopowierzchniowe pola uprawne rzepaku, zbóż i kukurydzy, z niewielkimi wyspami ekologicznymi, takimi jak oczka wodne, rowy melioracyjne, trzcinowiska, kępy drzew i krzewów. Monitoring ornitofauny objął obszar około 162 km². W okresie od 06.10.2020 r. do 30.09.2021 r. wykonano łącznie 41 kilkudniowych wizyt terenowych, zgodnie z metodyką zawartą w wytycznych Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (Szczecin 2008 r.) oraz w projekcie „Wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki” (Chylarecki P., Kajzer K., Wysocki D., Tryjanowski P., Wuczyński A., GDOŚ, Warszawa 2011 r.). Kontrole dzienne ornitologiczne prowadzono w różnych godzinach, zaczynając prace w godzinach porannych lub przed południem, w czasie największej aktywności ptaków śpiewających, natomiast w pozostałej części dnia eksplorowano cały obszar badań. Badania ornitofauny uwzględniały ocenę składu gatunkowego wraz z liczebnością ptaków przebywających na powierzchni (opartą o metodę transektową, a w przypadku gatunków ptaków kluczowych o mapowanie (cenzus) stanowisk); ocenę natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej planowanej farmy przez ptaki (w oparciu o obserwacje wizualne aktywnego przelotu i przebywania ptaków w obszarze farmy wiatrowej z punktów obserwacyjnych); ocenę liczebności lęgowych gatunków kluczowych na terenie planowanej farmy wiatrowej oraz w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej inwestycji (bufor 2 km); badania rozpowszechnienia ptaków w standardzie MPPL oraz identyfikację zgrupowań i koncentracji.

W ramach przyrodniczego rozpoznania terenu inwestycyjnego i jego otoczenia odnotowano na analizowanym obszarze wyżej przywołane gatunki będące przedmiotami ochrony w ostoi Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”, tj. kanię rudą, kanię czarną, lerkę, gągoła, żurawia zwyczajnego.

W toku przeprowadzonego rocznego monitoringu przedrealizacyjnego ornitofauny obserwowano 95 osobników kani rudej *Milvus milvus*. Na monitorowanym obszarze nie odnotowano lęgów tego gatunku, niemniej odnotowano jego obecność w okresie lęgowym, na którym przypadło 15 obserwacji tego gatunku. Należy zaznaczyć, iż większość ptaków była stwierdzona w sierpniu (73 os.). Tak wysoki udział obserwacji w tym miesiącu wynikał z prowadzenia prac polowych w trakcie żniw, które na krótki okres oferują korzystne żerowiska, należy jednak zaznaczyć, iż najwięcej przelotów sierpniowych odnotowano w pobliżu punktów obserwacyjnych nr 7 i 8, gdzie pierwotnie planowano lokalizację turbin wiatrowych, od których ostatecznie odstąpiono. W okresie lęgowym ptaki te były obserwowane znacznie rzadziej (od marca do lipca stwierdzono zaledwie 13 osobników). Biorąc pod uwagę charakter obserwacji, a także brak optymalnych żerowisk, ryzyko kolizji dla lokalnych lęgowych osobników kani rudej należy uznać za niskie. Kontrole lasów przeprowadzone w sąsiedztwie inwestycji nie potwierdziły gniazdowania kani rudej w promieniu 2 km od inwestycji. Tym samym inwestycja pozostanie bez wpływu na realizację celów działań ochronnych, do których należy, do czasu rozpoznania populacji pod względem jej liczebności, utrzymanie stabilnej powierzchni potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowisk we właściwym stanie ochrony. Projektowane przedsięwzięcie nie wpłynie na stan zachowania gatunku w ostoi „Puszcza nad Gwdą”.

Na monitorowanym obszarze stwierdzono pojedynczą, incydentalną obserwację kani czarnej, która na monitorowanym obszarze pojawiła się w okresie pozalęgowym w celach żerowiskowych. Powyższe wskazuje na brak regularnych przelotów osobników tego gatunku nad analizowanym obszarem w celach żerowiskowych, czy też przelotów długodystansowych. Inwestycja pozostanie bez wpływu na realizację celów działań ochronnych, do których należy, do czasu rozpoznania populacji pod względem jej

liczebności, utrzymanie stabilnej powierzchni potencjalnych siedlisk lęgowych i żerowisk we właściwym stanie ochrony. Projektowane przedsięwzięcie nie wpłynie na stan zachowania gatunku w ostoi „Puszcza nad Gwdą”.

Na terenie inwestycji stwierdzono prawdopodobne gniazdowanie lerki (pojedyncza obserwacja, dwie pary lęgowe), niemniej jednak, jak wykazano powyżej, za mało prawdopodobne, uwzględniając terytorializm gatunku, można uznać występowanie powiązań stwierdzonych osobników lęgowych z ostoją „Puszcza nad Gwdą”. Ponadto, uwzględniając niewielkie zagęszczenie gatunku na analizowanym obszarze, tj. 0,2 os./km², a także niewielką łączną liczbę obserwacji osobników gatunku lerka, w większości odnotowaną podczas migracji jesiennej, przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie generowało istotnego zagrożenia dla zachowania populacji lęgowej lerki, w tym lerki niezwiązanej siedliskowo z obszarem Natura 2000. Warto również zaznaczyć, iż stanowisko lęgowe lerki stwierdzono w granicach podobszaru farmy, położonego na południe od m. Wałcz, na którym ostatecznie odstąpiono od realizacji turbin wiatrowych. Uwzględniając powyższe, w ocenie tut. Organu przedmiotowa inwestycja nie wpłynie negatywnie na możliwość realizacji celów działań ochronnych określonych dla gatunku, do których należy utrzymanie populacji rozrodczej lerki w ostoi na poziomie min. 900 par lęgowych. Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na stan zachowania gatunku w przedmiotowym obszarze Natura 2000.

W toku rocznego monitoringu przedinwestycyjnego odnotowano trzy obserwacje gągoła, dwie w okresie migracji wiosennej i pojedynczą w okresie lęgowym, niemniej jednak na obszarze objętym monitoringiem nie odnotowano wyprowadzania lęgów przez ten gatunek, który teren inwestycji incydentalnie wykorzystywał w celach żerowiskowych. Fakt, iż gągoł należy do rodziny ptaków wodno-błotnych, zamieszkujący wody słodkie, rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych oraz fakt, iż najbliższe takie siedliska stanowią jeziora w toczeniu lasów na terenie przedmiotowej ostoi Natura 2000, oddalone o ponad 1,2 km od miejsca lokalizacji najbliższej spośród projektowanych turbin, tłumaczy niewielką częstotliwość obserwacji tego gatunku nad obszarem projektowanej farmy wiatrowej. Uwzględniając powyższe w ocenie tut. Organu realizacja inwestycji pozostanie bez wpływu na wykonanie celów działań ochronnych określonych dla gągoła, do których należy utrzymanie populacji rozrodczej gatunku w ostoi na poziomie min. 50 par. Przedsięwzięcie nie wpłynie na stan zachowania gatunku w analizowanym obszarze Natura 2000.

Na obszarze objętym monitoringiem odnotowano natomiast 24 stanowiska lęgowe żurawia zwyczajnego (kategoria lęgowości C). Większość stanowisk znajdowała się w odległości ponad 500 metrów od projektowanych turbin (dwa stanowiska zlokalizowane były w odległości około 470 metrów od turbin nr 23 i 24), która, jak podają autorzy monitoringu przyrodniczego, stanowi odległość zalecaną przez Państwową Grupę Roboczą Ochrony Ptaków w Niemczech (LGD VSW 2014). Zagęszczenie par lęgowych na badanym terenie wyniosło 14,8 par/100 km², co stanowi wartość wyższą niż wartość średnia krajowa (5,8 par/100 km², Kuczyński i Chylarecki 2012), niemniej charakterystyczną dla północnej części kraju. Uwzględniając obecność żurawia lęgowych w odległości ok. 0,5 km od miejsca realizacji turbin wiatrowych, tut. Organ niniejszą decyzją określił warunek prowadzenia prac ziemnych, w przypadku ich rozpoczęcia w okresie lęgowym ptaków, wyłącznie po wykonaniu pod nadzorem ornitologicznym przeglądu terenu pod kątem jego zasiedlenia przez ptaki i potwierdzeniu braku stanowisk lęgowych. Kontrolę zajęcia siedlisk należy przeprowadzić nie wcześniej niż 3 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku wykrycia lęgów awifauny, należy zaprzestać prowadzenia prac do czasu stwierdzenia przez ornitologa wyprowadzenia młodych z gniazd. Powyższe winno zapobiec ryzyku wystąpienia sytuacji porzucenia zasiedlonych gniazd przez wysiadujące żurawie, co mogłoby doprowadzić do spadku sukcesu lęgowego lokalnej populacji żurawia. Tut. Organ przeanalizował rozmieszczenie stanowisk lęgowych oraz odnotowane w trakcie realizacji monitoringu przyrodniczego ornitofauny trasy przelotów żurawia zwyczajnego względem lokalizacji poszczególnych turbin wiatrowych, w celu oceny możliwości występowania powiązań stwierdzonych osobników z oddalonym o ok. 1 km obszarem Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” i tym samym ocenił ryzyko zmniejszenia populacji lęgowej żurawia w ostoi. W tym miejscu należy nadmienić, iż monitoring przedinwestycyjny objął swoim zasięgiem, poza terenem aktualnie wskazanych lokalizacji turbin wiatrowych (wraz z buforami oddziaływania), również obszar położony centralnie w stosunku do pięciu podobszarów farmy wiatrowej, na którym to obszarze pierwotnie planowana była lokalizacja elektrowni wiatrowych, i od której odstąpiono w toku oceny wartości przyrodniczej terenów inwestycyjnych. Z analizy danych uzyskanych w toku monitoringu wynika, iż żuraw zwyczajny stanowił trzynasty najbardziej licznie

odnotowany gatunek ptaków na monitorowanym obszarze. Łącznie odnotowano 1807 osobników, w tym 1103 os. w okresie migracji wiosennej, 237 os. w okresie lęgowym, 460 os. w okresie migracji jesiennej i zaledwie 7 os. w okresie zimowym. Na 1h obserwacji z punktów obserwacyjnych średnio odnotowywano 3,74 osobnika, natomiast zagęszczenie żurawi przypadające na 1 km transektu średnio określono na ok. 18 osobników. W lutym 2021 r. odnotowano dwa miejsca koncentracji żurawi zwyczajnych – w okolicach m. Coch i Różewo, wykorzystywane przez ptaki jako żerowisko i miejsce odpoczynku (w liczbie 50 i 60 os.), przy czym w rejonie tym nie jest planowana realizacja turbin wiatrowych (najbliższe turbiny oddalone są o min 5 km od ww. miejsc koncentracji żurawia zwyczajnego). Oceniając potencjalny wpływ inwestycji na ten gatunek ptaków tutaj. Organ uwzględnił również fakt, iż projektowane turbiny wiatrowe zlokalizowane zostaną w formie pięciu podobszarów, między którymi wolna od zabudowy pozostanie przestrzeń powietrzna dostępna w sposób bezkolizyjny dla ptaków na przelotach długodystansowych, jak i krótkodystansowych, lokalnych. W szczególności wolny od zabudowy zostanie centralnie położony obszar, na którym stwierdzono lęgowego żurawia, jak i miejsca wybierane na odpoczynek i żerowanie w trakcie migracji wiosennych. Podobnie trasy przelotów żurawia koncentrowały się w dużej mierze na północ od m. Różewo, gdzie nie są projektowane turbiny wiatrowe. Przeloty żurawia stwierdzono natomiast nad podobszarem farmy zlokalizowanym między miejscowościami Wildek, Kłęśnik, Chude, w obszarze tym jednak nie stwierdzono stanowisk lęgowych, co minimalizuje ryzyko kolizji z ptakami podrywającymi się do lotu i wlatującymi na wysokość kolizyjną turbin. Uwzględniając obecność siedlisk lęgowych żurawi na obszarze inwestycji objętym monitoringiem można przyjąć, iż odnotowane obserwacje gatunku na i nad powierzchniami badawczymi dotyczą lokalnych populacji, niezwiązanych siedliskowo z obszarem Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”. Tym samym realizacja inwestycji nie przyczyni się do zmniejszenia populacji rozrodzkiej żurawia zwyczajnego na terenie obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”, której utrzymanie na poziomie minimum 75 par stanowi cel przyjętych działań ochronnych dla tego gatunku. Przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na stan zachowania gatunku w ostoi.

W ramach przyrodniczego rozpoznania terenu inwestycyjnego i jego otoczenia na analizowanym obszarze odnotowano również gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze, dla których prawdopodobieństwo występowania powiązań między obecnością na terenie inwestycji i w buforze jej oddziaływania, a zasiedleniem ostoi Natura 2000 „Puszcza nad Gwda”, jest mało prawdopodobne. Należą do nich takie gatunki ptaków jak: bielik, łabędź krzykliwy, bocian czarny, rybołów i nurogęś.

Szczególną uwagę w analizie oddziaływania farmy wiatrowej na ptaki poświęcono bielikowi, który należy do gatunków szponiastych narażonych na ryzyko kolizji z turbinami wiatrowymi. W trakcie rocznego monitoringu przedinwestycyjnego odnotowano 37 osobników (35 obserwacji) tego gatunku na obszarze farmy i w strefie jej oddziaływania, z czego 14 i 16 odpowiednio w sezonie migracji wiosennej i jesiennej, a pozostałe 2 i 5 obserwacji w sezonie lęgowym i okresie zimowania ptaków. Nie stwierdzono wyraźnych preferencji do wykorzystywania obszaru przez bieliki. Aktywność w okresie zajmowania rewirów (styczeń – luty) była bardzo niska – zaledwie jedno stwierdzenie. W marcu dwukrotnie widziano dorosłego bielika w pobliżu turbiny WTG25, co było efektem żerowania na padlinie sarny. Pozostałe trzy marcowe obserwacje dotyczyły ptaków młodocianych. W kwietniu największą aktywność bielika notowano w okolicy Przybkowa i Różewa, gdzie zrezygnowano z turbin. Ponadto trzy obserwacje odnotowano w pobliżu turbin WTG9 oraz WTG19. W maju obserwowano jeden przelot w obrębie turbin WTG1, WTG2 i WTG4. Druga obserwacja miała miejsce około 1,5 km na południe od turbiny WTG27. W czerwcu i lipcu bieliki nie były obserwowane. Należy zaznaczyć, iż w buforze 2 km od turbin nie wykazano stanowisk bielika, a najbliższa strefa bielika zlokalizowana jest około 7 km na północny zachód od turbiny WTG23. Uwzględniając znaczną odległość od gniazd, brak wykrycia stałych tras przelotu, a także brak optymalnych żerowisk w miejscach lokalizacji turbin, ryzyko kolizji dla lokalnych bielików należy uznać za akceptowalne. Nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji mogła znacząco wpływać na lokalną populację bielika, w tym populację zasiedlającą obszar Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”.

W trakcie migracji wiosennej odnotowano 170 osobników łabędzia krzykliwego. Żerujące stada ptaków były obserwowane głównie na północ od miejscowości Chwiram i Przybkowo (poza miejscem lokalizacji turbin wiatrowych). W trakcie trwania sezonu lęgowego nie odnotowano osobników łabędzia krzykliwego na monitorowanym obszarze. Powyższe wskazuje, iż na terenie projektowanej farmy oraz w buforze jej oddziaływania nie występują siedliska odpowiednie do wyprowadzania lęgów przez analizowany gatunek ptaka. Liczebność łabędzia krzykliwego w trakcie migracji jesiennej nie

przekroczyła 50 osobników (obserwacje łabędzi krzykliwych dotyczyły ptaków przelotnych). Tym samym uzyskane jesienią wartości były znacznie niższe niż podczas migracji wiosennej. W trakcie prowadzonych w okresie zimowym prac terenowych zanotowano 80 os. łabędzia krzykliwego. Należy zaznaczyć, iż wg danych znajdujących się w posiadaniu tut. Organu pozyskanych w trakcie prac terenowych przeprowadzonych na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”, w paśmie jezior rozciągających się wzdłuż południowego krańca ostoi „Puszcza nad Gwdą” nie stwierdzono obecności omawianego gatunku łabędzia. Łabędź krzykliwy należy do rodziny ptaków wodno-błotnych, gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach z bogatą roślinnością wynurzona i podwodną. Ważnym składnikiem jego pokarmu są łąnowo występujące skrzypy (błotny i bagienny). Najczęściej gniazduje na stawach rybnych i niewielkich jeziorach, również na torfiankach i bagienkach, w starorzeczach i rozlewiskach. Preferuje zbiorniki w otoczeniu lasów i z ograniczoną penetracją ludzi. W obszarze farmy nie występują siedliska wyżej przywołanego typu, stąd prawdopodobnie wynika brak odnotowania stwierdzeń gatunku w okresie lęgowym. Obserwacje łabędzia krzykliwego dotyczyły przelotów w pułapie powyżej pracy rotora, niemniej w obrębie inwestycji nie wykazano jednak istotnych żerowisk, czy tras przelotu. Uwzględniając powyższe nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji mogła znacząco wpływać na lokalną populację łabędzia krzykliwego, w tym populację zasiedlającą obszar Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”.

W toku rocznego monitoringu przedinwestycyjnego odnotowano bardzo nielicznie obserwacje bociana czarnego (3 os.), dzięcioła czarnego (2 os.) oraz rybołowa (1 os.). Z kolei nurogęś odnotowano wyłącznie w sezonie migracji wiosennej, w liczbie 55 osobników wykorzystujących monitorowany obszar w celach żerowiskowych. Tak niskie liczebności stwierdzeń wskazują na małe znaczenie analizowanego obszaru dla wyżej wymienionych gatunków ptaków.

Tym samym uznano, że planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony ustanowione dla obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”, a także na spójność i integralność tego obszaru. Z uwagi na odległość, wynoszącą ponad 5 km, również inna ostoja ptasia, tj. obszar Natura 2000 PLB320016 „Lasy Puszczy nad Drawą”, pozostanie poza zasięgiem oddziaływania przedmiotowej inwestycji. Przedmiotowe przedsięwzięcie nie zaburzy jednocześnie powiązań między ww. obszarami specjalnej ochrony ptaków.

Przedinwestycyjny monitoring ornitologiczny, poza gatunkami ptaków objętych ochroną w ramach ekologicznej sieci obszarów Natura 2000, obejmował również pozostałych przedstawicieli awifauny narażonej potencjalnie na oddziaływanie farmy wiatrowej, czy to w wyniku zajęcia i przekształcenia powierzchni siedlisk, czy też bezpośredniej kolizji z pracującymi turbinami. Szczególną uwagę poświęcono ptakom z rodziny szponiastych i blaszkodziobych, znanym z podwyższonego ryzyka śmiertelności w wyniku kolizji z elektrowniami wiatrowymi. Przeprowadzone badania monitoringowe pozwoliły na ilościowe i jakościowe opisanie awifauny terenu farmy wiatrowej. W trakcie rocznego monitoringu przedinwestycyjnego łącznie na punktach i transektach wykazano 98647 ptaków z co najmniej 121 gatunków. Najliczniejszymi ptakami były szpak, grzywacz, gęsi, zięba i czajka, które stanowiły 60% ogółu obserwowanych ptaków w ciągu roku monitoringu. W trakcie migracji wiosennej wyraźnie zaznaczona była aktywność blaszkodziobych, siewkowych i żurawi. W obrębie inwestycji nie wykazano jednak istotnych żerowisk, czy tras przelotu. Wyższą aktywność tych ptaków notowano w centralnej części inwestycji przy punktach obserwacyjnych 6, 7 i 8, gdzie odstąpiono od posadowienia turbin wiatrowych. W trakcie migracji jesiennej pod względem liczebności wyróżniały się tylko pospolite ptaki wróblowe, grzywacz i siewka złota.

Obserwacje przeprowadzone w okresie migracji wiosennej nie wykazały wysokiej aktywności ptaków w rejonie planowanej inwestycji. Łącznie odnotowano obserwacje ok. 27 tys. osobników z 81 gatunków ptaków. Wędrowka zauważalna była głównie w przypadku ptaków wodno – błotnych (gęsi, czajka, siewka złota, żuraw) oraz zięby i szpaka. Najliczniej obserwowane były gęsi, których przelot był wyraźny, ale mało intensywny (łącznie odnotowano około 9000 osobników). Większość przelotnych ptaków leciała na dużej wysokości. W buforze B (do 2 km od lokalizacji turbin wiatrowych) stwierdzono żerowiska gęsi, które były zlokalizowane poza obszarem lokalizacji inwestycji. Największe zgrupowanie żerujących gęsi, liczące około 3000 osobników obserwowano na południe od miejscowości Różewo, było oddalone od projektowanych turbin o około 2 km. Biorąc pod uwagę, iż gęsi należą do gatunków niskokolizyjnych, a bezpośrednio w miejscu inwestycji nie wykazano żerowisk, nie przewiduje się, aby planowana elektrownia wiatrowa miała istotny wpływ na populację gęsi w okresie migracji wiosennej. Najbliższe (około 8 km od turbin), znane z literatury, noclegowisko

gęsi na jeziorze Bytyń Wielki liczy do kilkunastu tysięcy gęsi (Wylegała i Krąkowski 2010). Wynikiem lokalizacji inwestycji może być jedynie zjawisko odstraszenia w miejscu posadowienia turbin, co nie wpłynie istotnie na obecność i przeloty gęsi. W przypadku czajki na ogólną odnotowaną liczebność gatunku wpłynęły dwa duże stada liczące 1500 i 3000 osobników obserwowane na przełomie lutego i marca. Największe stado obserwowane pomiędzy turbinami liczyło 1500, przy czym była to obserwacja jednorazowa. Czajkom często towarzyszyły siewki złote, przy czym ich liczebność była znacznie niższa. Większość ptaków migrujących przelatywała na dużej wysokości (pułap C, poza zasięgiem pracy rotorów). Największe żerujące stado liczyło około 450 osobników. Biorąc pod uwagę dużą powierzchnię pól, zmienne lokalizacje żerowisk, a także niską kolizyjność (czajka 27 os., siewka złota 45 os. w Europie, Durr 2022), nie przewiduje się, aby realizacja inwestycji wpływała na migrującą populację czajki i siewki złotej.

W marcu wśród ptaków wróblowych obserwowano głównie przelot zięby i szpaka. Większość ptaków poruszała się poniżej wysokości kolizyjnej, część koczowała w rejonie inwestycji. Ze względu na fakt, iż zięba jest gatunkiem bardzo licznym, obserwowany przelot nie ma istotnego znaczenia w kontekście wpływu inwestycji na wiosenną migrację ptaków wróblowych. W przypadku pozostałych ptaków wróblowych notowano głównie pospolite gatunki, które nie osiągały wysokich liczebności, ani nie tworzyły dużych stad. Biorąc pod uwagę powyższe wyniki, obszar inwestycji można uznać za mało istotny dla ptaków wróblowych w okresie migracji.

W trakcie migracji jesiennej odnotowane łącznie ponad 56 tysięcy osobników można uznać za wysoką wartość. Jednakże, większość zgrupowania awifauny stanowiły pospolite ptaki wróblowe oraz gołąb grzywacz. W przypadku ptaków wróblowych dominował szpak, zięba kwiczoł i skowronek. Gatunki te nie osiągały bardzo wysokich liczebności, ani nie tworzyły dużych stad. Również w przypadku grzywacza nie obserwowano intensywnej migracji, ani dużych zgrupowań. Największe stado liczyło 800 osobników. Ewentualne kolizje wśród najpospolitszych ptaków w Europie nie będą miały wpływu na stan ich populacji.

Szeroko pojętą grupę ptaków wodno-błotnych reprezentowała głównie siewka złota. Większość obserwacji pochodziła z października i dotyczyła ptaków przelotnych. Wyraźniejszy przelot miał miejsce tylko podczas jednej kontroli 12.10.2020 r. Równocześnie w obrębie badanego buforu nie wykazano dużych żerowisk, istotnych w skali kraju, czy regionu. Ptaki były obserwowane głównie na obszarach, gdzie nie planuje się budowy turbin. Liczebność gęsi oscylowała na poziomie około 1000 osobników. Natomiast liczebność czajki i żurawia była mniejsza niż 500 osobników. Liczebność łabędzia krzykliwego nie przekroczyła 50 osobników. Uzyskane jesienią wartości były znacznie niższe niż podczas migracji wiosennej. Noclegowiska gęsi i żurawi znajdowały w znacznej odległości od lokalizacji turbin (minimum 8 km).

W okresie zimowania większość zgrupowania awifauny stanowiły ptaki zakwalifikowane do rzędu wróblowych, obejmujące ponad 60% awifauny. Drugą najliczniejszą grupę stanowiły szeroko pojęte ptaki wodno-błotne (blaszkodziobe, siewka złota, żuraw). Ogólną liczebność ptaków w tej grupie 1460 osobników można uznać za niską. Dominowały tu głównie gęsi stanowiące 87% ptaków w tej grupie. Obserwacje dotyczyły osobników przelotnych. Zannotowano 4 gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, z których najliczniejszą był siewka złota (70 os.). Pozostałe gatunki to: łabędź krzykliwy (32 os.), żuraw (7 os.) i czapla biała (2 os.). Siewki złote w liczbie maksymalnie 35 osobników były obserwowane pod koniec listopada i na początku grudnia. W przypadku łabędzia krzykliwego wszystkie ptaki zostały stwierdzone w styczniu, a większość obserwacji dotyczyła ptaków przelotnych. Na badanej powierzchni żuraw zimował bardzo nielicznie. W grudniu stwierdzono łącznie 7 osobników. Badany obszar nie pełnił istotnej roli jako zimowiska dla żadnego z wyżej wymienionych gatunków.

W okresie lęgowym na badanym terenie (bufory A i B) stwierdzono występowanie ok. 10 tys. osobników ptaków z 91 gatunków z czego na terenie inwestycji (w buforze A) – osobników z 56 gatunków. Za pewne uznano gniazdowanie ptaków z gatunku: bażant, bogatka, cierniówka, czajka, gąsiorek, grzywacz, jarzębatka, kapturka, kłaskawka, kos, kowalik, kruk, kukułka, łożówka, mazurek, modraszka, myszołów, piecuszek, piegża, pierwiosnek, pliszka siwa, pliszka żółta, pokłaskwa, potrzuszcz, potrzos, rudzik, sikora uboga, skowronek, słowik rdzawy, sójka, sroka, szczygieł, szpak, śpiewak, trznadel, wilga, wrona siwa, zięba, żuraw zwyczajny.

Przeważająca część terenu inwestycji znajduje się na intensywnie użytkowanych polach uprawnych. Pola te są pod względem różnorodności gatunków dość ubogie, zasiedlone głównie przez

liczne i szeroko rozpowszechnione gatunki, takie jak skowronek, potrzęsacz i pliszka żółta. Źródłem bioróżnorodności badanego terenu są pasma krzewów, drzew oraz niewielki śródpolne zbiorniki wodne i nieużytki, stanowiące siedliska lęgowe dla rzadszych gatunków, w tym gatunków kluczowych. Istotne dla lokalnej bioróżnorodności są również śródpolne lasy, w których lęgnie się szereg gatunków związanych z siedliskami leśnymi. Na analizowanym obszarze przeprowadzono monitoring ptaków lęgowych w protokole MPPL, na próbnym obszarze wyznaczonych na gruntach ornych, urozmaiconych liniowymi zadrzewieniami, kępami krzewów, rowami i drogami polnymi, stanowiących reprezentację siedlisk na terenie inwestycyjnym. Średnio na badanych obszarach stwierdzono obecność 33 gatunków lęgowych ptaków, z dominacją dymówki, szpaka i skowronka. Liczba stwierdzonych gatunków na powierzchniach badawczych była poniżej polskiej średniej dla badań w tym standardzie (wynoszącej 35 gatunków) oraz jedna na poziomie średniej, co świadczy o przeciętnej wartości przyrodniczej siedlisk, znajdujących się na terenie inwestycji.

Analizując wpływ inwestycji na gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej inne niż wyżej opisane, tj. błotniak stawowy, orlik krzykliwy, sokół wędrowny, drzemlik, bocian biały, stwierdzono co następuje.

Błotniak stawowy był obserwowany regularnie na terenie inwestycji, przy czym w okresie lęgowym populację oceniono na 5 par, a obserwowane osobniki wykorzystywały teren jako żerowisko, pojawiały się nad całym obszarem badań, bez wyraźnej preferencji. Stanowiska lęgowe zlokalizowane były poza lokalizacjami turbin, w minimalnej odległości około 1 km. W okresie kwiecień – lipiec aktywność błotniaków skupiała się w centralnej (poza miejscem realizacji inwestycji) i wschodniej części inwestycji. Błotniak stawowy nie jest gatunkiem silnie narażonym na kolizje z elektrowniami wiatrowymi, a większość odnotowanych przelotów miała miejsce poniżej wysokości kolizyjnej. Biorąc pod uwagę znaczną odległość od stanowisk lęgowych, nie przewiduje się, aby budowa FW Wałcz miała wpływ na stan lokalnej populacji.

Orlik krzykliwy w ciągu rocznego monitoringu był obserwowany siedmiokrotnie (łącznie 8 os.) - większość obserwacji miała charakter przelotu. W sezonie lęgowym nie obserwowano ptaków żerujących w rejonie inwestycji, ani zachowań sugerujących gniazdowanie w buforze badań. W sierpniu i wrześniu pojedyncze ptaki żerowały na ścierniskach. Biorąc pod uwagę nieliczne obserwacje i ich charakter, a także brak optymalnych żerowisk, ryzyko kolizji dla orlika krzykliwego należy uznać za niskie. Kontrole lasów w sąsiedztwie inwestycji nie potwierdziły gniazdowania gatunku w promieniu 2 km od inwestycji. Najbliższa znana strefa orlika krzykliwego zlokalizowana jest około 8 km na północny zachód od turbin w granicach obszaru Natura 2000 „Puszczą nad Gwdą”.

W trakcie rocznego monitoringu wykazano pojedyncze obserwacje ptaków szponiastych, takich jak rybołów, sokół wędrowny i drzemlik. Ze względu na niską liczbę obserwacji poza sezonem lęgowym ryzyko kolizji i wpływ na lokalną populację lęgową można uznać za znikome. W przypadku rybołowa najbliższa znana strefa zlokalizowana jest około 6 km na północny zachód od turbiny 22. Analizując położenie gniazda i rozkład potencjalnych żerowisk (jezior), turbiny wiatrowe nie są zlokalizowane na potencjalnych trasach przelotu pomiędzy nimi.

W buforze B wykazano 16 stanowisk lęgowych bociana białego. Ptaki z tego gatunku były obserwowane w sezonie lęgowym w liczbie 62 osobników. Obserwowano przede wszystkim ptaki żerujące na ziemi lub osobniki przelatujące z żerowiska do gniazda. Bociany żerowały w różnych miejscach terenu inwestycji, najczęściej w miejscach, gdzie były prowadzone prace polowe. Analizując przeloty bocianów większość ptaków poruszała się na niskim pułapie (84%). Największą aktywność gatunku obserwowano przy pkt nr 9 (8 os.) i nr 7 (7 os.), a więc częściowo poza obszarem lokalizacji turbin wiatrowych. Średnia aktywność bocianów na punktach obserwacyjnych była dość niska – 0,25 os. / 1 h. (przedział od 0 do 0,5 os. / 1h.). Sugerowana w Niemczech (LGD VSW 2014) odległość turbin od gniazd bociana białego wynosi 1000 m. Zalecenie to spełnia 13 gniazd. W przypadku 3 gniazd odległości wahają się od około 800 do 900 metrów. Ze względu na ogólnie niską aktywność bocianów, lokalizację gniazd względem skupisk turbin, brak ingerencji w optymalne siedliska, ryzyko wpływu na lokalną populację uznano za niskie. W okresie migracji nie wykazano dużych skupisk gatunku.

Oceniając oddziaływanie inwestycji na ptaki szponiaste, należące do grupy szczególnie narażonej na kolizje z turbinami wiatrowymi, stwierdzono, iż w rejonie inwestycji oprócz gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej notowano głównie myszołowa i pustułą. Teren inwestycji był wykorzystywany przez te gatunki jako żerowisko przez cały sezon lęgowy, jak i poza nim. Nie zaobserwowano by myszołowy szczególnie preferowały którąś jego część. Ogólna aktywność ptaków szponiastych była

bardzo niska. Myszołów jest najliczniejszym i najbardziej rozpowszechnionym w Europie ptakiem drapieżnym. Możliwe jest w przyszłości odnotowanie spadku zagęszczenia par lęgowych na terenie inwestycji i terenach przyległych, w związku z ryzykiem zmniejszenia powierzchni wykorzystywanej jako żerowisko lub w wyniku ewentualnej kolizji z turbiną, niemniej w toku oceny wykluczono ryzyko negatywnego oddziaływania mogącego zachwiać równowagą populacji myszołowa, czy pustułka na większą skalę. Z uwagi na niską ogólną aktywność ww. gatunków, w związku z realizacją przedmiotowej inwestycji nie stwierdzono potrzeby zastosowania systemów detekcyjnych z interwencyjnym zatrzymywaniem turbin w przypadku zbliżania się ptaków szponiastych.

Uwzględniając powyższe, jak również mając na uwadze fakt, że miejsca gniazdowania ptaków stwierdzono poza bezpośrednią lokalizacją turbin wiatrowych, a planowana inwestycja nie będzie wymagała przeprowadzenia wycinki drzew i krzewów, stwierdza się, że nie istnieje ryzyko uszczuplenia terenów lęgowych ww. gatunków ptaków. Niemniej jednak, realizacja inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji (tj. wyżej opisany nadzór ornitologiczny prac prowadzonych w okresie lęgowym) pozwoli na zminimalizowanie efektu porzucenia aktywnych lęgów przez stwierdzone gatunki ptaków. Termin prac budowlanych służących realizacji inwestycji ograniczono do pory dziennej, tj. godzin 6.00 – 22.00, co pozwoli uniknąć podwyższonego poziomu drgań powodowanych przez prace montażowo-budowlane w okresie nocnego spoczynku większości ptaków.

Na podstawie danych pozyskanych w trakcie rocznego monitoringu przedinwestycyjnego stwierdzono, że awifauna badanego terenu nie wyróżnia się w sposób szczególny pod względem ilościowym, ani jakościowym w skali regionu. Ogólną wartość obszaru inwestycji dla ptaków lęgowych, migrujących, jak i zimujących, oceniono jako co najwyżej przeciętną, a przewidywany negatywny wpływ planowanej farmy wiatrowej na ptaki jako niewielki i akceptowalny w kontekście ochrony przyrody, samo zaś przedsięwzięcie jako inwestycję niskiego ryzyka wpływu na ornitofaunę.

W ramach oceny wpływu przedmiotowej inwestycji na ornitofaunę określono przybliżony poziom śmiertelności ptaków w wyniku kolizji z elektrowniami wiatrowymi wchodzącymi w skład projektowanej farmy wiatrowej. Ryzyko kolizji oszacowano w oparciu model nr 1 zaproponowany w projekcie „Wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki” (Chylarecki i in., 2011 r.). W przedłożonej dokumentacji przedstawiono analizę śmiertelności wszystkich ptaków stwierdzonych w strefie 0 – 220 m n.p.t. Prognozowana śmiertelność, określona z 50% pewnością, wyniesie dla farmy złożonej z 23 szt. turbin wiatrowych 82,8 ptaka/rok, w tym 16,1 ptaków z gatunków szponiastych w skali roku. Przy czym mając na uwadze stwierdzony skład gatunkowy oraz intensywność przelotu poszczególnych gatunków ptaków drapieżnych, gatunkami najbardziej dotkniętymi oddziaływaniem elektrowni będzie myszołów i pustułka. Dla szczególnie cennych szponiastych, takich jak bielik, czy kania ruda, prognozuje się znacznie niższą wartość śmiertelności, która wyliczona przy wykorzystaniu analiz CRM kształtuje się na poziomie kolejno 0,033 os./rok i 0,004 os./rok. Takie niskie wskaźniki wynikają z relatywnie niskiej aktywności obu gatunków w granicach planowanej inwestycji oraz pułapu ich lotu. Można zatem zakładać, że projektowane elektrownie wiatrowe nie będą znacząco wpływać na lokalne populacje cennych gatunków. Będą one działały głównie jako obiekt płoszący lub wymuszający chwilowe zmiany kierunku lotu. Z przeprowadzonych obserwacji wynika, że obszar inwestycyjny nie stanowi istotnego noclegowiska, żerowiska i miejsca odpoczynku dla ptaków w okresie migracji jesiennych, wiosennych oraz zimowania.

W promieniu do 10 km od obszaru planowanej inwestycji znajdują się strefy ochrony miejsc rozrodu cennych gatunków ptaków, tj. kani rudej, orlika krzykliwego, bielika, bociana czarnego, puchacza i włochatki. Najbliższa z tych stref – strefa włochatki – znajduje się w odległości około 4,2 km od miejsc posadowienia projektowanych elektrowni wiatrowych. Zgodnie z opracowaniem pt. „Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny” (GIOŚ, Warszawa 2015) włochatka stanowi gatunek sowy zasiedlający najchętniej rozległe kompleksy leśne. Terytorializm gatunku wynosi zwykle 50 ha – 200 ha, przy czym polujące samce spotykano 1-1,3 km od gniazda. W trakcie monitoringu przedinwestycyjnego nie odnotowano obecności włochatki na powierzchni i nad powierzchnią terenu inwestycji oraz w buforze badań monitoringowych. Uwzględniając powyższe informacje oraz odległość dzielącą gniazdo od miejsca lokalizacji turbin przekraczającą 4 km można wykluczyć ryzyko przelotów lokalnych osobników tego gatunku nad terenem farmy wiatrowej, tym samym inwestycja nie będzie negatywnie oddziaływać na ww. gatunek ptaka.

W toku przedmiotowego postępowania przeanalizowano odrębnie wpływ inwestycji na gatunki ptaków drapieżnych, objętych ochroną strefową, z uwagi na pokonywanie przez nie większych

dystansów w poszukiwaniu pokarmu. Kania ruda związana jest z terenami o urozmaiconym krajobrazie, ze znaczącym udziałem większych kompleksów leśnych, łąk i zbiorników wodnych (jeziora, stawy, rzeki). Przede wszystkim jednak jest gatunkiem żerującym na otwartej przestrzeni, w związku z czym jest nie tylko łatwo dostrzegalna, ale również szczególnie narażona na potencjalne kolizje z turbinami wiatrowymi. Podobnie inne ptaki szponiaste, w tym ww. orlik krzykliwy oraz bielik, są gatunkami najbardziej narażonymi na takie kolizje, ze względu na duże rozmiary ciała oraz ich cechy behawioralne, takie jak specyfika lotu oraz mała płochliwość. Zatem niewłaściwa, zbyt bliska lokalizacja turbin wiatrowych od gniazd ptaków drapieżnych może stanowić zagrożenie dla zachowania lokalnych populacji ww. gatunków.

W całym roku badań na powierzchni badawczej zaobserwowano 37 os. bielika (dane z punktów i transektów). W pułapie lotu gatunku (dane z punktów) dominowały wysokości niekolizyjne - 71% obserwacji, w zasięgu pracy rotora obserwowano 29% ptaków. Mając na uwadze odległość dzielącą gniazdo objęte ochroną strefową (ok. 7,0 km) od najbliższej planowanej turbiny oraz lokalizację potencjalnych żerowisk (jezior: Bytyń Wielki, Smolicko, Małe Smolno i Wielkie Smolno) istnieje niewielkie prawdopodobieństwo, aby bieliki z tego stanowiska żerowały w okresie lęgowym w obrębie planowanej inwestycji lub aby planowana inwestycja znajdowała się na trasach ich przelotów dobowych z gniazda na tereny łowieckie. Najprawdopodobniej to samo dotyczy innych par bielików, ale również orlika krzykliwego i kani rudej, gniazdujących w obrębie ostoi „Puszcza nad Gwdą”, które najpewniej na żerowiska wybierają duże jeziora położone w jej granicach lub bezpośrednio z nią sąsiadujące np. jezioro Raduń, czy jezioro Zamkowe. Biorąc zatem pod uwagę rozkład pułapu lotu gatunku w ujęciu całorocznym oraz sezonowym, a także brak stanowisk lęgowych w otoczeniu planowanej farmy wiatrowej nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu inwestycji na populację bielika.

W całym roku badań na powierzchni badawczej zaobserwowano 95 os. kani rudej, przy czym 77% obserwacji pochodziło z sierpnia (okres pozalęgowy), kiedy to w obszarze monitoringu prowadzono żniwa. W okresie lęgowym (marzec – lipiec) stwierdzono zaledwie 20 osobników. Pułap lotu ptaków w tym okresie (dane z punktów) obejmował głównie wysokości niekolizyjne, aż 85% wszystkich obserwacji. Na pułapie kolizyjnym stwierdzono 15% obserwacji, w wartościach bezwzględnych były to 2 osobniki. Mając na uwadze aktywność gatunku od marca do lipca można stwierdzić, że obszar planowanej inwestycji nie stanowi istotnego żerowiska dla kani rudej w okresie lęgowym. W trakcie monitoringu przyrodniczego w buforze 2 km od turbin nie stwierdzono gniazd gatunku. Najbliższa strefa ochrony ostoi położona jest ok. 4,5 km od wschodniej części planowanej inwestycji, między miejscowościami Nowa Łubianka, a Tarnowo. W tej części inwestycji w okresie lęgowym w ogóle nie stwierdzono kani rudej w module liczeń z punktów, a na transektach odnotowano zaledwie 3 osobniki. Mając na uwadze aktywność kani rudej w okresie lęgowym na badanej powierzchni, jak również obserwacje gatunku na wysokościach niekolizyjnych, nie prognozuje się znacząco negatywnego wpływu inwestycji na populację tego gatunku stanowiącą przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”.

Orlik krzykliwy w ciągu rocznego monitoringu był obserwowany siedmiokrotnie (łącznie 8 os.) - większość obserwacji miała charakter przelotu. W sezonie lęgowym nie obserwowano ptaków żerujących w rejonie inwestycji, ani zachowań sugerujących gniazdowanie w buforze badań. W sierpniu i wrześniu pojedyncze ptaki żerowały na ścierniskach. Biorąc pod uwagę nieliczne obserwacje i ich charakter (przelot w różnych lokalizacjach, pułap), a także brak optymalnych żerowisk, ryzyko kolizji dla orlika krzykliwego należy uznać za niskie. Kontrole lasów w sąsiedztwie inwestycji nie potwierdziły gniazdowania gatunku w promieniu 2 km od inwestycji. Najbliższa znana strefa orlika krzykliwego zlokalizowana jest około 8 km na północny zachód od projektowanych turbin wiatrowych, w granicach obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”.

W trakcie badań monitoringowych spośród pozostałych gatunków ptaków podlegających ochronie strefowej, tj. puchacz, sóweczka, rybołów, odnotowano tylko pojedynczą obserwację osobnika ostatniego z wymienionych gatunków. Przelot pojedynczego rybołowa odnotowano w trakcie migracji wiosennej. Jest to związane z brakiem kompleksów leśnych na terenie inwestycyjnym, czy zbiorników wodnych, które są niezbędnym elementem biotopu tych gatunków.

W celu zmniejszenia kolizyjności ptaków z turbinami nie należy montować na turbinach oświetlenia stałego świecącego światłem ciągłym. Ponadto elektrownie zgodnie z przedstawioną wizualizacją krajobrazową zostaną pomalowane jasnymi kolorami, jednorodnie, bez większej ilości napisów i wzorów, mogących powodować rozmycie tych obiektów w krajobrazie. Z uwagi na powyższe

przedmiotowe turbiny winny zostać wyposażone jedynie w oświetlenie wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu lotniczego, a zgodnie z warunkami nałożonymi niniejszą decyzją na projektowanych elektrowniach wiatrowych nie dopuszcza się umieszczania reklam, za wyjątkiem oznaczenia nazwy i symbolu producenta i/lub właściciela na gondolach wiatrowych.

W odniesieniu do oddziaływania skumulowanego teren, na którym planowane jest posadowienie turbin wiatrowych to wielkoobszarowe pola uprawne. Analizowane grupy turbin znajdują się w znacznej odległości od dużych dolin rzecznych, większych zbiorników, lasów i leżą poza obszarami istotnych koncentracji ptaków w skali regionu. W buforze 5 km od planowanej inwestycji zlokalizowane są już istniejące turbiny w m. Chwiram i Plebanka. Najmniejsza odległość od projektowanej turbiny WTG 20 do turbin istniejących wynosi około 2,5 km. Odległość pomiędzy innymi planowanymi, a istniejącymi turbinami wynosi minimum 3 km. Ze względu na rozproszony rozkład istniejących turbin nie tworzą one bariery dla migrujących ptaków. Odległości pomiędzy turbinami pozwalają zachować trasy przelotu dla gatunków bardziej wrażliwych (np. gęsi, czy żurawi). Takie rozmieszczenie jest korzystne też dla lokalnych ptaków lęgowych (szponiaste, bociany), gdzie na żadnym obszarze (skupisku) nie powstaje duża liczba turbin, stwarzając wysokie ryzyko kolizji. Biorąc pod uwagę niską aktywność gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą”, nie przewiduje się, aby skumulowane ryzyko oddziaływania istotnie wzrastało w wyniku budowy nowych turbin. Planowane przedsięwzięcie swoim zasięgiem nie będzie obejmowało także pozostałych form ochrony przyrody, które znajdują się w dużo większych odległościach od terenu inwestycyjnego. Projektowana inwestycja pozostanie również bez wpływu na korytarz ekologiczny pn. „Lasy Wałeckie”, przebiegający po zachodniej stronie terenu inwestycyjnego oraz korytarz ekologiczny „Lasy Krajeńskie”, przebiegający po wschodniej stronie terenu inwestycji. Należy mieć na uwadze, iż ww. korytarze ekologiczne zostały wyznaczone z uwagi na przemieszczanie się dużych ssaków, w tym żubrów, natomiast farma wiatrowa, która pozostanie niewygodzonym obszarem, nie będzie stanowiła bariery dla zwierząt migrujących po powierzchni ziemi. W toku przedinwestycyjnego monitoringu przyrodniczego na terenie inwestycji i w buforze jej oddziaływania nie odnotowano obecności żubrów. Na podstawie posiadanych przez tut. Organ danych ustalono, iż obszar przemieszczania się stada żubrowego zlokalizowany jest na zachód i na południe od zachodniej części farmy elektrowni wiatrowych i nie pokrywa się z terenem przeznaczonym od realizację inwestycji.

Równoległe do przedrealizacyjnego monitoringu ptaków, na potrzeby *raportu oos* prowadzony był także monitoring chiropterologiczny. Badania prowadzono z uwzględnieniem metodyki opisanej w projekcie „Wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze” (A. Kepel, M. Ciechanowski, R. Jaros, GDOŚ, Warszawa) z 2011 i 2013 r. Obserwacje nietoperzy odbywały się od 12.10.2020 r. do 29.09.2021 r. i ukierunkowane były na identyfikację chiropterofauny mogącej wykorzystywać teren inwestycyjny i jego sąsiedztwo, głównie poprzez rejestrację sygnałów echolokacyjnych nietoperzy na transektach, z wykorzystaniem detektorów ultradźwięków podłączonych do rejestratorów cyfrowych. Wyznaczono cztery powierzchnie badawcze o łącznej długości transektów wynoszącej ok. 45 km. Nietoperze oznaczano do poziomu gatunku. W przypadku braku takiej możliwości (z uwagi na słaby sygnał oraz gatunki o zbliżonych parametrach emitowanych dźwięków) oznaczano je do grupy gatunków lub pozostawiano jako nieoznaczone. Indeks aktywności obliczano osobno dla każdej kontroli i taksonu. Oprócz nagrań detektorowych, latem i zimą wykonano inwentaryzację obszaru planowanej inwestycji oraz terenów przyległych, w celu próby zlokalizowania kolonii rozrodczych oraz miejsc hibernacji lokalnych populacji nietoperzy.

Przeprowadzony monitoring nietoperzy wykazał wysoką ogólną aktywność chiropterofauny na badanym obszarze. W ciągu całego roku zarejestrowano łącznie 1940 jednostek aktywności nietoperzy, co przy łącznej liczbie godzin detekcji daje ogólny indeks aktywności na poziomie 6,59 przelotu na godzinę. W okresie od marca do listopada odnotowano łącznie co najmniej dziesięć gatunków nietoperzy.

Najwyższa aktywność nietoperzy na badanym terenie została stwierdzona wzdłuż szpalerów drzew i przy terenach zabudowanych na większości powierzchni badawczych. Do gatunków dominujących na przedmiotowym terenie należy zaliczyć karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*, który stanowił 38% ogółu zarejestrowanych osobników. Podwyższoną liczbę stwierdzeń odnotowano również w przypadku borowca wielkiego *Nyctalus noctula* (34% stwierdzeń). Karliki i borowce chętnie wykorzystują przydrożne szpalery jako żerowiska, a także jako trasy dobowych przelotów. Umiarkowaną aktywność wykazywał mroczek późny *Eptesicus serotinus* (12% stwierdzeń). Niewielką liczbą stwierdzeń

charakteryzowały się nietoperze z gatunków: karlik większy *Pipistrellus nathusii* (9% stwierdzeń) oraz karlik drobny *Pipistrellus pygmaeus* (3% stwierdzeń). Spośród gatunków ujętych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej zarejestrowano jedynie mopka *Barbastella barbastellus*, przy czym były to pojedyncze stwierdzenia. W przypadku części zarejestrowanych nietoperzy, z uwagi na niedostateczną jakość nagrania niemożliwe było określenie ich przynależności gatunkowej. Wszystkie rejestrowane dźwięki nietoperzy stwierdzone zostały w okresie od marca do października. W listopadzie (w VI okresie fenologicznym) nie stwierdzono aktywności chiropterofauny na badanym obszarze. Natomiast jedynie jeden sygnał echolokacyjny borowca wielkiego został stwierdzony w I okresie fenologicznym.

Aktywność nietoperzy w I okresie fenologicznym (od 15 marca do 30 marca) była bardzo niska, zarejestrowano jedynie jedną jednostkę aktywności borowca wielkiego. Powodem takiej sytuacji były długo utrzymujące się niskie temperatury. Niekorzystne warunki atmosferyczne panowały także przez większą część II okresu fenologicznego. Zimne noce (poniżej 5 stopni) występowały często, co nie sprzyjało wysokiej aktywności nietoperzy. Dodatkowo z powodu niskich temperatur aktywność owadów była wyjątkowo niska w tym okresie. Na większości odcinków funkcjonalnych na całym omawianym terenie badań aktywność nietoperzy była zerowa lub niska. W tym okresie wysoką oraz bardzo wysoką aktywność stwierdzono na odcinkach nr: 19 (mroczek późny), 23 (karlik większy), 33 (karlik malutki, mroczek późny), 34 (mroczek późny), 35 (karlik malutki). Podsumowując ten okres fenologiczny, największą aktywność nietoperzy stwierdzono na odcinkach 33-35. Są to odcinki, na których nietoperze żerowały przez większą część nocy (stwierdzenia w trakcie kontroli wieczornej i porannej). Jednakże należy zauważyć, iż w rejonie tym odstąpiono od lokalizacji turbin wiatrowych.

Aktywność nietoperzy w III okresie fenologicznym była zdecydowanie wyższa niż w poprzednich okresach. Wynika to z faktu, iż okres ten obejmuje rozród nietoperzy i rozpraszanie kolonii rozrodczych. W okresie tym naturalne jest wystąpienie wyższej aktywności nietoperzy w związku z aktywnością żerowiskową nietoperzy. Wysoką oraz bardzo wysoką aktywność stwierdzono na odcinkach funkcjonalnych transektów nr: 1, 2, 3, 4, 6, 10, 14, 18, 19, 23, 26, 27, 28, 32, 33, 36, 37, 38, 39. Aktywność ta dotyczyła głównie borowca wielkiego, mroczka późnego oraz karlików. Tereny zlokalizowane w rejonie odcinków o numerach 32 – 38 zostały wyłączone z lokalizacji turbin wiatrowych.

Aktywność nietoperzy w IV okresie fenologicznym była najwyższa w porównaniu do poprzednich okresów. Wynika to z faktu, iż nietoperze rozpoczęły migrację i ich przeloty w tym okresie są zdecydowanie bardziej wzmożone. Podczas badań terenowych stwierdzono zdecydowanie wyższą aktywność borowca wielkiego na całym badanym obszarze. Wysoką i bardzo wysoką aktywność tego gatunku stwierdzono na większości odcinków funkcjonalnych transektów, co sugeruje, że badany teren jest najprawdopodobniej zlokalizowany na trasie migracji borowca wielkiego. Stwierdzono także wysoką aktywność karlika malutkiego, jednakże w porównaniu z poprzednim okresem może to być spowodowane, zarówno migracją jesienną, jak i aktywnością żerowiskową.

V okres fenologiczny charakteryzował się niską aktywnością z wyjątkiem pojedynczych wysokich aktywności karlików oraz borowca wielkiego. Należy zauważyć, że październik i listopad to miesiące, w trakcie których nietoperze kończą sezon aktywności i niskie aktywności oraz ubogi skład gatunkowy stwierdzonych nietoperzy wynikają z pory prowadzenia badań.

Z uwagi na obserwowaną wysoką aktywność nietoperzy w III i IV okresie fenologicznym (rozród, szczyt aktywności lokalnych populacji, rozpad kolonii rozrodczych i początek jesiennych migracji, rojenie), ryzyko znaczącego negatywnego oddziaływania (wskutek kolizji nietoperzy z turbinami wiatrowymi, czy efektu barotraumy) turbin wiatrowych na nietoperze oceniono jako wysokie w okresie od 1 czerwca do 15 września. Z tego względu w przedłożonej dokumentacji zaproponowano działania minimalizujące wpływ planowanego przedsięwzięcia na chiropterofaunę w postaci wyłączenia pracy wytypowanych turbin wiatrowych na etapie eksploatacji przedmiotowej inwestycji, w określonych terminach i przy warunkach atmosferycznych sprzyjających występowaniu nietoperzy. Działania te zostały w niniejszej decyzji ujęte jako warunek realizacji przedmiotowej inwestycji. Po zastosowaniu tego rozwiązania, oddziaływanie inwestycji na nietoperze w najistotniejszych okresach zostanie ograniczone do minimum. Należy wskazać, iż odstąpiono od obowiązku zastosowania wyłączeń okresowych części turbin, mimo odnotowania wysokich aktywności nietoperzy na transektach przebiegających w ich sąsiedztwie. Należą do nich turbiny WTG1 do WTG9, położone we wschodnim podobszarze inwestycji. W tym rejonie wysoką aktywność odnotowano wyłącznie w przypadku borowca wielkiego w IV okresie fenologicznym, którego odnotowana aktywność dotyczyła

pojedynczego osobnika, co istotnie zawyżyło wyliczone indeksy aktywności. W związku z powyższym oraz niskimi aktywnościami nietoperzy w pozostałych okresach badań nie wskazano na konieczność stosowania działań minimalizujących dla tej grupy turbin. Analogiczna sytuacja dotyczy turbiny WTG22 oraz grupy turbin od WTG25 do WTG27. Ponadto siłownie o numerach WTG22, WTG25, WTG26 i WTG27 zostaną zlokalizowane w znacznej odległości od zadrzewień liniowych, stanowiących korytarz przemieszczania się nietoperzy, (minimum 350 m) i z tego powodu w ich przypadku nie stwierdzono możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na stan zachowania gatunków nietoperzy. Ponadto nie wskazano na konieczność zastosowania wyłączeń dla turbiny WTG17, z uwagi na lokalizację transektu wzdłuż szpalery drzew, który oddalony był o ponad 500 m od planowanej turbiny, tym samym tworzący lokalny korytarz migracji nietoperzy pozostanie poza zasięgiem oddziaływania turbin. Grupa turbin WTG 18 do WTG 20 położona jest z kolei przy odcinkach, na których nie odnotowano podwyższonej aktywności nietoperzy.

W dniach 30 czerwca do 2 lipca 2021 r., na terenie planowanej inwestycji FW Wałcz przeprowadzono wizję terenową mającą na celu wyszukanie kolonii rozrodczych lub miejsc gdzie potencjalnie mogą one występować. Prace prowadzono w buforze ok. 3,5 km od projektowanych turbin wiatrowych, w ciągu dnia, poddając szpalery z udziałem starych dziuplastych drzew, pojedyncze drzewa dziuplaste, zabudowa mieszkaniowa, budynki gospodarcze, bądź kościoły itp. Prowadzono także rozmowy z lokalną społecznością oraz leśniczymi, a także księżami lokalnych parafii. Stwierdzono jedną pewną lokalizację kolonii rozrodczej nocków dużych, na strychu budynku mieszkalnego w Strącznie. Kolonia kilkudziesięciu osobników jest zlokalizowana 1,5 km od najbliższej planowanej turbiny wiatrowej. Poza tym otrzymano doniesienia o kilku lokalizacjach gdzie stwierdzono obecność pojedynczych osobników, głównie borowców i karlików w budynkach. Biorąc pod uwagę fakt, iż turbiny znajdujące się najbliższej zinwentaryzowanej kolonii nocków dużych są zlokalizowane na terenie pól uprawnych i w większej odległości od kompleksów leśnych, a podczas całego okresu badań nie stwierdzono sygnałów echolokacyjnych nocka dużego na terenie prowadzonych badań, nie stwierdzono konieczności zastosowania działań minimalizujących dla tego gatunku.

W celu weryfikacji obecności dostępnych zimowych schronień nietoperzy na badanym obszarze przeanalizowano mapy oraz dostępną literaturę, a także wykonano wizję terenową. Prace terenowe wykonywano w dniach 2 – 4 lutego 2021 r. w buforze 3 km od planowanych turbin wiatrowych. W miarę możliwości przeszukiwano wszelkie opuszczone budynki/ziemianki, mapowano obiekty mogące stanowić potencjalne miejsca hibernacji nietoperzy oraz za pomocą kamery endoskopowej kontrolowano wiekowe, dziuplaste drzewa, a także prowadzono rozmowy z lokalną społecznością. W trakcie prac terenowych skontrolowano 42 lokalizacje stanowiące potencjalne miejsca hibernacji nietoperzy (głównie opuszczone budynki, dziuplaste drzewa oraz fortyfikacje). W trakcie przeprowadzonych prac terenowych nie stwierdzono istotnych miejsc zimowania nietoperzy w buforze 3 km od turbin, jednakże z uwagi na brak dostępu do wysoko zlokalizowanych dziupli na drzewach oraz większości budynków, nie można wykluczyć w buforze zimowania pojedynczych osobników we wspomnianych budynkach oraz w drzewach.

W promieniu 14 km od lokalizacji projektowanych turbin wiatrowych, w oparciu o analizę dostępnej literatury, stwierdzono w sumie 7 lokalizacji stanowiących miejsca hibernacji nietoperzy, z czego 4 są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony nietoperzy (kolektor burzowy „Motylewska rura”, rezerwat przyrody „Strzaliny koło Tuczna”, rezerwat przyrody „Nietoperze w Starym Browarze”, kolektor burzowy „Zielona Dolina”).

Zgodnie z przedłożonymi informacjami, planowane rozmieszczenie elektrowni wiatrowych spełnia wytyczne odległościowe, ujęte w poradnikach dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze. Ponadto, z związku z brakiem kolizji lokalizacji turbin drzewami, w szczególności drzewami tworzącymi szpalery lub aleje wykorzystywane do migracji przez nietoperze, inwestycja nie spowoduje istotnego zakłócenia ciągów komunikacyjnych tych zwierząt.

Analizując możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych na nietoperze stwierdzono, iż w szczególności dotyczy ono populacji gatunków migrujących oraz żerujących w znacznych odległościach od miejsc występowania kolonii rozrodczych. Lokalizacja kilku farm wiatrowych w obszarze wykorzystywanym jako trasa migracji sezonowych lub przelotów dobowych na miejsca zimowania mogłaby skutkować nadmierną śmiertelnością nietoperzy, co realnie przekładałoby się na stan populacji poszczególnych gatunków tych ssaków. Dla stwierdzonych funkcjonujących inwestycji zlokalizowanych w sąsiedztwie planowanej FW Wałcz nie są dostępne dane przyrodnicze określające

aktywność nietoperzy na ich terenie. Nie mniej jednak, mając na uwadze występujący tam tożsamy typ środowiska (dominacja pól uprawnych z pewnym udziałem zieleni wysokiej w postaci szpalerów drzew i lasów), należy się spodziewać, iż skład gatunkowy oraz okresy wzmożonej aktywności chiropterofauny będą tożsame z obserwowanymi na obszarze FW Wałcz – wzmożona aktywność karlików malutkich oraz borowców wielkich w szczególności w okresie rozrodu i rozpraszania się kolonii letnich. Zarówno borowce, jak i karliki z jednej strony są gatunkami o wysokim ryzyku kolizji z turbinami, z drugiej natomiast należą do najliczniej występujących taksonów w kraju, a ich populacje są stabilne i charakteryzują się wzrostowymi trendami liczebności. Istotny jest fakt, że na obszarze FW Wałcz nie stwierdzono występowania intensywnie wykorzystywanych tras sezonowych migracji nietoperzy. Zdecydowana większość rejestrowanych osobników pochodziła z lokalnych populacji, a ich aktywność była związana z żerowaniem w konkretnych lokalizacjach, przeważnie w pobliżu różnego rodzaju zadrzewień. Na podstawie rocznego monitoringu nietoperzy analizowanej inwestycji, jak już wspomniano wyżej, wskazano na konieczność stosowania okresowych wyłączeń wybranych siłowni wiatrowych planowanej farmy. Wprowadzone działania minimalizujące (wyłączenie wybranych turbin) w czasie wzmożonej aktywności nietoperzy przekładają się na istotne zmniejszenie ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na populacje nietoperzy w aspekcie skumulowanym.

Należy podkreślić, że w odległości do 20 km od obszaru planowanej inwestycji występują następujące obszary Natura 2000, w przypadku których nietoperze wskazane są jako jedno z przedmiotów ochrony, tj.:

- Obszar Natura 2000 PLH 320046 „Uroczyska Puszczy Drawskiej” – oddalony o ok. 5,5 km od najbliższej położonej turbiny wiatrowej, gatunek nietoperza będący przedmiotem ochrony to nocek duży *Myotis myotis*;
- Obszar Natura 2000 PLH 300045 „Ostoja Pilska” - oddalony o ok. 6,2 km od najbliższej położonej turbiny wiatrowej, gatunki nietoperzy będące przedmiotem ochrony to nocek duży *Myotis myotis* oraz nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*;
- Obszar Natura 2000 PLH320021 „Strzaliny Koło Tuczna” - oddalony o ok. 11 km od najbliższej położonej turbiny wiatrowej, gatunki nietoperzy będące przedmiotem ochrony to nocek duży *Myotis myotis* oraz nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*.

W przypadku nocka Bechsteina nie stwierdza się potencjalnej możliwości wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania inwestycji na stan zachowania jego populacji w ww. obszarach Natura 2000. Jest to gatunek wybitnie osiadły, zajmujący siedliska leśne, niezalutujący na tereny otwarte. W jego przypadku miejsca zimowania (podziemne obiekty o wysokiej temperaturze i wilgotności) zazwyczaj oddalone są o kilka kilometrów od miejsc rozrodu.

Z kolei nocek duży w okresie migracji odbywa średniodystansowe wędrówki na odległość do około 300 km i z tego względu potencjalnie może być narażony na kolizje z projektowanymi turbinami. Niemniej jednak jest to gatunek charakteryzujący się bardzo niską kolizyjnością, wynikającą z faktu, iż nie poluje on na owady poruszające się w powietrzu, a w trakcie przelotów dobowych i sezonowych porusza się na niewielkich wysokościach, zazwyczaj w obrębie terenów leśnych. Dwie istotne kolonie rozrodcze znajdujące się w ostoi „Uroczyska Puszczy Drawskiej” (w miejscowości Głusko w obrębie budynku nadleśnictwa oraz w zamku w miejscowości Niemieńsko), oddalone są o ok. 35 km od miejsca realizacji przedmiotowej inwestycji. Projektowane turbiny wiatrowe zlokalizowane są poza zasięgiem żerowania nietoperzy zasiedlających wyżej przywołane kolonie. Ponadto w odległości ok. 8,7 km od miejsca realizacji przedmiotowej inwestycji, w granicach obszaru Natura 2000 „Ostoja Pilska”, znajdują się budynki starego browaru k. Piły, stanowiące zimowisko nocka dużego. Nie wykluczone jest, iż zimująca tu populacja przynajmniej częściowo związana jest z populacją rozrodczą występującą w obszarze Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Drawskiej”. Potencjalne trasy przelotów pomiędzy tymi obszarami przebiegają najprawdopodobniej w obrębie kompleksów leśnych na południe od obszaru planowanej inwestycji, które są włączone w sieć korytarzy ekologicznych i opisane jako „Puszcza Drawska” oraz „Puszcza Drawska-Lasy Krajeńskie”. Potwierdzeniem niewystępowania tras przelotów na obszarze planowanej inwestycji jest brak stwierdzenia tego gatunku w wyniku przeprowadzonych nagrań detektorowych. Obszar Natura 2000 „Strzaliny Koło Tuczna” utworzony został w celu ochrony miejsca zimowania nietoperzy, jakim jest poniemiecki kompleks obiektów fortyfikacyjnych. Są one położone w odległości około 11 km od obszaru planowanej inwestycji. Jest wysoce prawdopodobne, że populacja ta związana jest z rozrodczą populacją zasiedlającą obszar Natura 2000 „Uroczyska Puszczy Drawskiej”. Uwzględniając lokalizację tych obszarów, a w szczególności lokalizacje obiektów

wykorzystywanych jako zimowe i letnie schronienia, należy stwierdzić, iż trasy sezonowych przelotów nietoperzy zlokalizowane są poza obszarem planowanej inwestycji – FW Wałcz położona jest na wschód od wskazanych obiektów, z dala od terenów zlokalizowanych pomiędzy wspomnianymi obszarami Natura 2000. Uwzględniając powyższe, ryzyko wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań związanych z eksploatacją przedmiotowej farmy wiatrowej na gatunki nietoperzy będące przedmiotami ochrony omawianych obszarów Natura 2000, jak również na spójność tych obszarów w kontekście populacji chiropterofauny należy uznać za niewielkie.

W celu oszacowania rzeczywistego zagrożenia, jakie może nieść przedmiotowa inwestycja dla ornito- i chiropterofauny na etapie funkcjonowania oraz w celu podjęcia w razie potrzeby działań zapobiegawczych, niniejszą decyzją nałożono na inwestora obowiązek przeprowadzenia monitoringu porealizacyjnego w odniesieniu do ptaków i nietoperzy, będących grupami szczególnie narażonymi na niekorzystny wpływ tego typu konstrukcji. Monitoring ten należy prowadzić w sposób i w zakresie zgodnym z warunkami określonymi w niniejszej decyzji, przy czym szczegółowy zakres monitoringu opracowany przez eksperta ornitologa i chiropterologa, winien być przedłożony do zatwierdzenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie, przed rozpoczęciem monitoringu. W przypadku, gdy wyniki prowadzonego monitoringu porealizacyjnego wykażą, że inwestycja negatywnie oddziałuje na gatunki ptaków i nietoperzy, wówczas w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie, inwestor bez zbędnej zwłoki i na własny koszt podejmie i zrealizuje działania zapobiegawcze i/lub eliminujące negatywny efekt oddziaływania. Dodatkowo, na podstawie dostarczonych wyników monitoringu tut. Organ może podjąć decyzję, np. o przedłużeniu terminu prowadzenia monitoringu, zmianie jego zakresu bądź konieczności wprowadzenia dodatkowych działań minimalizujących.

Mając powyższe na uwadze, w tym m.in. wyniki uzyskane w trakcie monitoringu przedrealizacyjnego i wnioski z oceny wpływu przedsięwzięcia na elementy przyrodnicze przedstawione w przedłożonej dokumentacji oraz nałożone warunki realizacji przedsięwzięcia, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na obszary chronione, a w szczególności na gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze stanowiące przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz wpływu na populację gatunków chronionych. Nie przewiduje się również znaczącego negatywnego wpływu na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycja populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedlisk, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełnionych, a także ekosystemy – ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na integralność i spójność ekologiczną sieci Natura 2000, a także nie powinna spowodować nadmiernej eksploatacji lub niewłaściwego wykorzystania zasobów naturalnych, czy przyczynić się do rozprzestrzeniania się gatunków obcych.

W celu oszacowania wpływu planowanej farmy wiatrowej na pozostałe komponenty środowiska przyrodniczego przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą w zakresie flory, grzybów oraz pozostałej fauny analizowanego terenu. Inwentaryzacja przyrodnicza w zakresie siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków roślin i grzybów, chronionych gatunków bezkręgowców, płazów i gadów, gatunków ssaków (bez nietoperzy) oraz ich siedlisk, została przeprowadzona w okresie kwiecień – wrzesień 2021 r., dodatkowo we wrześniu 2023 r. wykonano wizje, mające na celu weryfikację stanu i analizę ewentualnych przekształceń siedlisk dla stwierdzonych we wcześniejszych latach stanowisk gatunków chronionych. Na terenie planowanej inwestycji nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin oraz chronionych porostów i grzybów. Tereny przeznaczone pod inwestycję stanowią grunty orne, zdominowane przez monokultury jednoroczne zbóż, rzepaku i kukurydzy. Za istotne należy uznać wszystkie zadrzewienia i zakrzaczenia liniowe, m.in. w formie szpalerów, które w krajobrazie rolniczym pełnią ważną rolę przyrodniczą i krajobrazową. Spośród gatunków chronionej entomofauny odnotowano wyłącznie ślimaka winniczka oraz trzmieła kamiennika (na okrajkach śródpolnych dróg, zakrzewień i zadrzewień). Wszystkie stwierdzone bezkręgowce występowały poza terenem posadowienia turbin. Pojedyncze stwierdzenia dotyczyły śródpolnych zadrzewień i zakrzewień oraz okrajków śródpolnych dróg. Na terenie inwestycji nie występują dogodne siedliska żerowania i rozrodu dla trzmieci oraz ślimaka winniczka. W związku z tym, a także brakiem danych o lotach trzmieci na wysokościach kolizyjnych, ryzyko kolizji z pracującą turbiną jest zminimalizowane. W trakcie herpetologicznych badań terenowych stwierdzono 4 gatunki

płazów (ropucha szara, żaby zielone, żaba trawna, traszka zwyczajna) i 2 gatunki gadów (jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna). Wszystkie stwierdzenia płazów dotyczyły zbiorników (oczek śródpolnych), które znajdowały się poza buforem i jednocześnie w zasięgu dyspersji osobników, które mogą wkraczać na teren inwestycji. W przypadku gadów stwierdzeń dokonano na okrajkach dróg (strefach ekotonowych) i liniowych układów roślinności. Z uwagi na szerokie rozpowszechnienie gatunków bezkręgowców oraz ww. gatunków płazów i gadów oraz dostępność wielu atrakcyjnych dla nich terenów wokół projektowanych turbin wiatrowych należy przyjąć, że ich populacja nie zostanie zagrożona w wyniku zrealizowania planowanej inwestycji. Eksploatacja planowanej inwestycji, prowadzona praktycznie bezobsługowo, a terenowo ograniczona do punkowego rozmieszczenia turbin wiatrowych, nie będzie stanowiła zagrożenia dla herpetofauny.

Na terenie inwestycji nie stwierdzono chronionych gatunków ssaków. Odnotowane na polach uprawnych w sąsiedztwie ssaki, tj. borsuk, lis, kuna domowa, sarna, dzik i zając szarak, należą do lokalnych populacji gatunków łownych, pospolitych i szeroko rozpowszechnionych. Teren inwestycji stanowi dla nich miejsce przemieszczania się i żerowiska. Główne oddziaływania podczas etapu budowy będą miały charakter krótkotrwały, pośredni i negatywny. Wpływ będzie związany z płoszeniem zwierząt, w wyniku pracy maszyn, transportu i zwiększonej obecności ludzi. W czasie realizacji inwestycji ssaki najprawdopodobniej będą unikać terenów, na których są prowadzone prace budowlane. W związku z tym, czasowo i lokalnie mogą zmienić się ścieżki przemieszczeń i zakres wykorzystania terenu na żerowiska. Oddziaływanie to ustąpi, jednak wraz z zakończeniem etapu prac budowlanych. Ubytek siedlisk (wielkopowierzchniowe uprawy jednoroczne) pod budowę turbin będzie minimalny i nieznaczący dla teriofauny, ze względu na wysoką dostępność takich siedlisk w sąsiedztwie. Zagrożeniem, zwłaszcza dla drobnych płazów, gadów i ssaków, inwestycyjnych mogą być pułapki w postaci wykopów budowlanych. Z tego względu niniejszą decyzją zobligowano inwestora, aby na czas przerw roboczych zabezpieczyć wykopy budowlane przed możliwością przedostania się do nich drobnych zwierząt, regularnie kontrolować teren prowadzonych prac, zwłaszcza wykopów budowlanych, pod kątem ewentualnego uwięzienia w nich małych zwierząt, a wszelkie zwierzęta, które dostaną się do wykopów, należy przenieść w bezpieczne miejsce, zgodnie z przepisami prawa.

Na etapie eksploatacji wpływ na ssaki będzie związany z emisją hałasu, wibracji lub efektem migotania cienia. Ze względu na układ siedlisk w pobliżu turbin, które stanowią wielkopowierzchniowe uprawy jednoroczne oraz skład gatunkowy (pospolite i szeroko rozpowszechnione ssaki), wpływ inwestycji na tym etapie nie będzie miał znaczącego wpływu na populacje funkcjonujące w obszarze. Siedliska w pobliżu turbin są najprawdopodobniej wykorzystywane przede wszystkim przez osobniki średnich ssaków, w trakcie dyspersji i migracji (w tym żerowania). Część osobników w trakcie użytkowania inwestycji może zmienić sposób przemieszczania się po tym obszarze i unikać bliskości turbin. Jednak zmiana warunków na suboptymalne nie będzie wielkoskalowa, ze względu na rozproszenie inwestycji i jej skupienie w oddalonych od siebie sektorach liczących do kilku turbin. Dostępność siedlisk w pobliżu pozostanie wciąż wysoka. Dodatkowo czasowe wyłączenia turbin z uwagi na chiropterofaunę będą korzystnie wpływać także na ssaki ziemne. Populacje stwierdzonych gatunków wykorzystujące obszar, z dużym prawdopodobieństwem po upływie czasu przyzwyczajają się do nowych elementów i będą w dalszym ciągu wykorzystywać obszar projektowanej farmy wiatrowej, nawet w sąsiedztwie turbin.

Należy mieć na uwadze, że realizacja farmy wiatrowej będzie ograniczona przestrzennie do powierzchni fundamentów i placów manewrowych, stacji GPO, dróg dojazdowych oraz trasy wykopów pod kable elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Poza liniami kablowymi, które będą umieszczane pod powierzchnią ziemi, trwałe usunięcie roślinności będzie związane zatem z miejscem budowy elektrowni wiatrowych, placów manewrowych oraz dróg dojazdowych. Należy zaznaczyć, iż wnioskodawca, na obecnym etapie projektowania inwestycji z zakresu przedsięwzięcia wyłączył budowę dróg dojazdowych oraz lokalizację infrastruktury elektroenergetycznej, towarzyszącej projektowanym elektrowniom wiatrowym. Tym samym posadowienie elektrowni wiatrowych oraz budowa placów manewrowych pod i w otoczeniu wskazanych lokalizacji wież elektrowni wiatrowych jako taka nie będzie wymagać wycinki drzew i krzewów.

Etap realizacji inwestycji będzie związany z zapotrzebowaniem na paliwa zasilające sprzęt budowlany, wodę na cele socjalno-bytowe w ilości do 0,5 m³/dobę (która będzie dowożona beczkowozami), a także na surowce i materiały, głównie w postaci betonu i stali zbrojeniowej (szacunkowo na 1 elektrownię wiatrową przewiduje się zużycie betonu do konstrukcji fundamentów w

ilości około 600 – 750 m³ oraz stali zbrojeniowej w ilości średnio 90 – 120 kg/m³ betonu). Gotowe elementy turbin wiatrowych zostaną dostarczone na teren budowy, a na miejscu nastąpi jedynie ich montaż. Fundamenty pod turbiny zostaną wykonane z dostarczonej, gotowej już do użycia mieszanki betonowej. Na etapie budowy wykorzystywana będzie również energia elektryczna, paliwa oraz żwir, pospółka i/lub tłuczeń.

Z kolei eksploatacja przedsięwzięcia, mająca na celu produkcję energii ze źródła odnawialnego (wiatru), będzie przebiegała niemal bezobsługowo. Funkcjonowanie elektrowni wiatrowych będzie wymagało niewielkiego zapotrzebowania na energię elektryczną podczas niedogodnych warunków atmosferycznych. Wówczas instalacja będzie pobierać niewielkie ilości energii z sieci na potrzeby własne, np. w celu zasilania instalacji monitorującej działanie systemu. Na etapie eksploatacji przewidywane zużycie paliw występować będzie jedynie w przypadku okresowych przeglądów instalacji.

Etap realizacji planowanej inwestycji będzie powodował oddziaływanie na niektóre elementy środowiska. Prace ziemne i budowlane będą związane z zajęciem powierzchni terenu oraz ingerencją w stosunki gruntowo-wodne w związku z budową fundamentów pod wieże turbin, realizacją placów manewrowo-montażowych. W trakcie prowadzonych robót budowlanych będzie generowany hałas, głównie w wyniku pracy maszyn, w tym koparko-ładowarek, dźwigów oraz ciężkiego sprzętu transportowego. Przemieszczaniu się środków transportu będzie również towarzyszyć emisja spalin do atmosfery oraz lokalne zapylenie powietrza. Zjawiska te będą miały typowo lokalny charakter, ograniczony do momentu zakończenia robót budowlanych.

Prace fundamentowe pod projektowane turbiny będą ingerowały w glebę oraz w warstwy geologiczne. Zgodnie z *raportem oos* podłoże, na jakim zlokalizowana są tereny inwestycyjne, budują głównie gliny zwałowe i ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, fragmentami także żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych. W granicach terenu planowanego przedsięwzięcia i jego bezpośredniego sąsiedztwa nie występują udokumentowane złoża, nie ma także wyznaczonych obszarów i terenów górniczych. Teren inwestycyjny położony jest w obrębie czwartorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Wałcz – Piła oraz częściowo w granicach GZWP127, tj. Subzbiornika Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie. Zgodnie z przedstawionymi informacjami jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą około 169 tys. m³/dobę przy średniej głębokości ujęcia wynoszącej 65 m. Z kolei zasoby GZWP 127 szacowane są na około 186 tys. m³/dobę przy średniej głębokości ujęcia wynoszącej 100 m. Planowana inwestycja nie będzie związana z istotnym poborem, czy zapotrzebowaniem na wodę, w związku z czym nie wpłynie ona na zasoby tych zbiorników. Teren realizacji inwestycji znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią od rzek – rozumianymi jako wysokie prawdopodobieństwo powodzi (Q=10%) oraz poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią od rzek – rozumianymi jako średnie prawdopodobieństwo powodzi (Q=1%).

Planowane przedsięwzięcie, w myśl aktualnie obowiązującego Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, usytuowane jest na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW600026 i PLGW600034. Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych dla tych obszarów oceniono jako dobry. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla tych JCW zostało określone jako niezagrażone. Ponadto planowane przedsięwzięcie swoim zasięgiem obejmuje niewielkie fragmenty następujących jednolitych części wód:

- RW600018188659948869 Żydówka (obejmuje działki inwestycyjne, turbiny wiatrowe) - stanowi naturalną część wód, której stan ogólny określono jako zły, zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych (tj. dobrego stanu ekologicznego; dobrego stanu chemicznego),
- RW600009188732 Łomnica (obejmuje działki inwestycyjne, turbiny wiatrowe) - stanowi silnie zmienioną część wód, której stan ogólny określono jako zły, zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych (tj. dobrego potencjału ekologicznego; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stanu dobrego),
- RW6000091886923 Ruda (obejmuje działki inwestycyjne, turbiny wiatrowe) - stanowi naturalną część wód, której stan ogólny określono jako zły, zagrożoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych (tj. dobrego potencjału ekologicznego; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stanu dobrego),

- RW60001118865994899 Dobrzyca od Świerczyńca do ujścia (obejmuje działki inwestycyjne) - stanowi naturalną część wód, której stanu ogólnego nie określono, niezagrażoną ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Uwzględniając charakter, skalę i lokalizację przedsięwzięcia oraz planowane rozwiązania techniczne chroniące środowisko, po zapoznaniu się z dokumentacją zgromadzoną w toku przedmiotowego postępowania, postanowieniem z dnia 03.04.2025 r., znak: D.RZŚ.4900.1.2025.SD Dyrektor RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie uzgodnił następujące warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia:

1. Poszczególne turbiny zlokalizować w obrębie powierzchni użytkowanych jako grunty orne w odległości min. 50 m od cieków i ich dolin, terenów podmokłych o wysokim poziomie wód gruntowych (w tym: nieużytków, łąk, pastwisk) oraz zbiorników śródpolnych.
2. Zaplecza budowy (bazy sprzętowo - materiałowe, miejsca magazynowania odpadów, miejsca składowania, postoju maszyn i pojazdów, zaplecza socjalne), place montażowe i manewrowe oraz drogi wewnętrzne (technologiczne) wytyczone w obrębie działek planowanej lokalizacji turbin wiatrowych, zorganizować:
 - z utwardzoną powierzchnią, np. kruszywem, płytami betonowymi;
 - poza dolinami cieków, terenami podmokłymi o wysokim poziomie wód gruntowych (nieużytki, łąki, pastwiska) oraz zbiornikami śródpolnymi, zachowując bufor o szerokości min. 50 m.
3. Teren zajęty tymczasowo i przekształcony w czasie realizacji inwestycji (w tym zaplecza budowy, place montażowe, miejsca składowania i drogi technologiczne – wewnętrzne w obrębie działek lokalizacji turbin) przywrócić do stanu sprzed rozpoczęcia prac.
4. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni zapleczy, placów montażowych czy dróg wewnętrznych (dróg technologicznych do poszczególnych placów montażowych i miejsc lokalizacji turbin w obrębie gruntów rolnych) odprowadzać powierzchniowo do gruntu.
5. W trakcie prac zabezpieczyć otwarte wykopy pod fundamenty turbin przed ich zalaniem oraz przed możliwością przedostania się do nich zanieczyszczeń.
6. W przypadku stwierdzenia konieczności odwodnienia wykopów, prowadzić je:
 - ograniczając wpływ na środowisko gruntowo-wodne - nie dopuszczając do zmian poziomu lustra wód gruntowych terenów sąsiadujących;
 - punktowo;
 - ograniczając do minimum czas jego trwania stosując, np. pompowanie bezpośrednio z dna wykopów.Wody odpompowane z wykopu wprowadzać do gruntu (powierzchniowo), zapewniając ich rozszacanie, celem wyeliminowania procesów erozyjnych.
7. Przed realizacją inwestycji należy ustalić czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak np.: ciągi drenarskie czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji.
8. W przypadku wystąpienia niezainwentaryzowanych urządzeń melioracji wodnych – urządzenia te (np. sieć drenarską) w sytuacji ich uszkodzenia należy bezzwłocznie naprawić lub przebudować po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego, zapewniając dalsze, poprawne funkcjonowanie systemu melioracyjnego.
9. Na etapie realizacji i likwidacji zapewnić dostępność mat, biopreparatów neutralizacyjnych i sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, np. wynikającego z ewentualnych wycieków paliwa, a zużyte maty, sorbent bądź zanieczyszczony grunt przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów. Zobowiązuje się Wykonawcę do właściwego utrzymania pojazdów, urządzeń i sprzętu oraz bieżącego monitorowania placu pod kątem ewentualnych wycieków oraz natychmiastowej ich neutralizacji.
10. Naprawy i tankowania pojazdów realizować poza terenem przedsięwzięcia, w tym poza zapleczem budowy, placem montażowym i manewrowym, w miejscach do tego przeznaczonych.
11. Płyny eksploatacyjne (smary, paliwa) w postaci ciekłej, przechowywać w szczelnych zbiornikach na terenie zaplecza budowy, na powierzchni utwardzonej i uszczelnionej.
12. Na terenie zaplecza budowy zorganizować na podłożu uszczelnionym miejsca magazynowania odpadów wytwarzanych w trakcie realizacji i likwidacji przedsięwzięcia, ogrodzone i zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych.

13. Odpady wytwarzane na etapie realizacji i likwidacji magazynować selektywnie, w wyznaczonych miejscach na terenie zaplecza budowy, w sposób zabezpieczający przed niekontrolowanym uwalnianiem zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego; sukcesywnie przekazywać do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami. Odpady magazynować w następujący sposób:
- a. w kontenerach lub pojemnikach, odpady o kodach:
 - 15 01 01 - opakowania z papieru i tektury;
 - 15 01 02 - opakowania z tworzyw sztucznych;
 - 15 01 03 - opakowania z drewna;
 - 15 01 04 - opakowania z metali;
 - 15 01 05 - opakowania wielomateriałowe;
 - 15 01 06 - zmieszane odpady opakowaniowe;
 - 15 01 07 - opakowania ze szkła;
 - 15 02 03 - sorbenty materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmatki, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02;
 - 17 01 01 - odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów;
 - 17 02 01 – drewno;
 - 17 02 03 - tworzywa sztuczne;
 - 17 04 11 - kable inne niż wymienione w 17 04 10;
 - 17 09 04 - zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01,
 - 17 09 02 i 17 09 03;
 - 20 03 01 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne;
 - b. w pojemnikach, kontenerach lub przyzmacach, odpady o kodach:
 - 17 05 04 - gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03;
 - c. pod zadaszeniem, w szczelnych pojemnikach odpornych na działanie odpadów w nich zawartych, odpady niebezpieczne o kodach:
 - 15 01 10 - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone;
 - 15 02 02 - sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB).
14. Odpady wytwarzane na etapie eksploatacji (wytwarzane w ramach utrzymania i przeglądów technicznych turbin, prowadzone przez firmy zewnętrzne) nie magazynować na terenie przedsięwzięcia i przekazywać do odbioru podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami.
15. Ścieki bytowe, na etapie realizacji przedsięwzięcia, odprowadzać do bezodpływowych zbiorników kontenerów sanitarnych, a następnie przekazywać podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie na ich odbiór.
16. Wodę do celów bytowych, na etapie realizacji inwestycji, dostarczać przez zewnętrzną firmę obsługującą.

Przytoczone wyżej wymagania zawierają się w sentencji niniejszej decyzji.

Na podstawie danych zamieszczonych na platformie Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej ustalono, że planowana inwestycja oraz jej najbliższe sąsiedztwo (bufor 200 m) znajduje się poza osuwiskami i terenami zagrożonymi występowaniem osuwisk. Inwestycja znajduje się w znacznej odległości od cieków i dużych zbiorników wodnych. Największe zbliżenie cieku granic działek występuje w północnozachodniej części inwestycji i dotyczy cieku o nazwie „Dopływ z Ługów Wałeckich” (oddalony o ok. 0,9 km od najbliższej turbiny). Należy zaznaczyć, iż w przedłożonym wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie wskazano lokalizacji przebiegu linii kablowych łączących projektowane sieci z zewnętrzną infrastrukturą elektroenergetyczną, tym samym nie można wykluczyć, iż na etapie projektowania przedsięwzięcia wystąpi konieczność przekroczenia cieków. W celu ochrony wód powierzchniowych tutaj. Organ zobowiązał wnioskodawcę niniejszą decyzją, by wszelkie przekroczenia rzek i innych cieków naturalnych występujących w obszarze inwestycyjnym realizował w technologii bezwykopowej, przeciskiem bądź przewiertem

sterowanym, w celu wyeliminowania ryzyka zakłócenia reżimu hydrologicznego cieków wodnych. Duże zbiorniki wód na analizowanym terenie nie występują. Na terenie części działek obserwuje się natomiast liczne zagłębienia terenu, okresowo wypełniane wodą. Zgodnie z warunkiem określonym przez Dyrektora RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, projektowane turbiny w lokalizacjach o współrzędnych określonych niniejszą decyzją, zlokalizowane są w odległościach większych niż 50 m od cieków i ich dolin, terenów podmokłych o wysokim poziomie wód gruntowych (w tym: nieużytków, łąk, pastwisk) oraz zbiorników śródpolnych. Ponieważ określona w niniejszej decyzji za pomocą współrzędnych geograficznych lokalizacja wież elektrowni wiatrowych zgodna jest z wyżej przywołanym warunkiem, przywołanego wyżej warunku nie powielano. Fundamenty pod turbiny wiatrowe zostaną zaprojektowane po wykonaniu odwiertów mających na celu rozpoznanie właściwości gruntów. Z uwagi na punktowe posadowienie elektrowni wiatrowych nie przewiduje się, aby ich realizacja wpłynęła na zmianę stosunków gruntowo-wodnych w otoczeniu inwestycji. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego zgodnie z zapisami *raportu oos* wykonywanie wykopów ziemnych będzie odbywało się ze szczególną ostrożnością, roboty ziemne zostaną ograniczone do bezwzględnie minimum, aby uniemożliwić penetrację zanieczyszczonych wód opadowych do warstwy wodonosnej. Ponadto użytkowany sprzęt będzie w pełni sprawny. Niniejszą decyzją wskazano również, aby zaplecze budowy wraz z bazą materiałowo-sprzętową (miejsce postoju maszyn, magazynowania materiałów budowlanych i odpadów) zlokalizować na terenie posiadającym utwardzoną nawierzchnię. Dodatkowo nawierzchnię bazy materiałowo-sprzętowej uszczelnić, np. za pomocą geomembrany. Ww. miejsca zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych i zwierząt. Zgodnie z warunkami nałożonymi niniejszą decyzją, w uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, zaplecza budowy (bazy sprzętowo - materiałowe, miejsca magazynowania odpadów, miejsca składowania, postoju maszyn i pojazdów, zaplecza socjalne), place montażowe i manewrowe oraz drogi wewnętrzne (technologiczne) wytyczone w obrębie działek planowanej lokalizacji turbin wiatrowych, winny posiadać utwardzoną nawierzchnię, np. kruszywem, płytami betonowymi i być zlokalizowane poza dolinami cieków, terenami podmokłymi o wysokim poziomie wód gruntowych (nieużytki, łąki, pastwiska) rowami melioracyjnymi oraz zbiornikami śródpolnymi, lasami i innymi zadrzewieniami, zachowując bufor o szerokości min. 50 m. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni zapleczy, placów montażowych, czy dróg wewnętrznych (dróg technologicznych do poszczególnych placów montażowych i miejsc lokalizacji turbin w obrębie gruntów rolnych), zgodnie z warunkiem określonym w uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, odprowadzane będą powierzchniowo do gruntu, tym samym dopływ wód opadowych zasilających powierzchniowe warstwy wodonosne pozostanie niezmieniony. Zgodnie z warunkiem określonym w decyzji w uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, woda do celów bytowych, na etapie realizacji inwestycji, dostarczana będzie przez zewnętrzną firmę obsługującą, natomiast ścieki bytowe, na etapie realizacji przedsięwzięcia, odprowadzane będą do bezodpływowych zbiorników kontenerów sanitarnych, a następnie przekazywane podmiotom posiadającym stosowne zezwolenie na ich odbiór.

Wnioskodawca zobowiązany został również niniejszą decyzją, w uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, do zabezpieczenia w trakcie prowadzenia prac budowlanych, otwartych wykopów pod fundamenty turbin przed ich zalaniem oraz przed możliwością przedostania się do nich zanieczyszczeń. Odwodnienie wykopów natomiast, w przypadku wystąpienia jego konieczności, prowadzone winno być w sposób ograniczający wpływ na środowisko gruntowo-wodne, tj. nie dopuszczając do zmian poziomu lustra wód gruntowych terenów sąsiadujących, punktowo oraz ograniczając do minimum czas jego trwania stosując, np. pompowanie bezpośrednio z dna wykopów. Wody odpompowane z wykopu odprowadzone zostaną do gruntu (powierzchniowo), przy zapewnieniu ich rozsączenia, celem wyeliminowania procesów erozyjnych.

Ponadto naprawy i tankowania pojazdów realizowane będą poza terenem przedsięwzięcia, w tym poza zapleczem budowy, placem montażowym i manewrowym, w miejscach do tego przeznaczonych, a na etapie realizacji i likwidacji zapewniona zostanie dostępność mat, biopreparatów neutralizacyjnych i sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, np. wynikającego z ewentualnych wycieków paliwa, a zużyte maty, sorbent bądź zanieczyszczony grunt przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów. Zobowiązano również wnioskodawcę do właściwego utrzymania pojazdów, urządzeń i sprzętu oraz bieżącego monitorowania placu pod kątem ewentualnych wycieków oraz natychmiastowej ich neutralizacji oraz przechowywania płynów eksploatacyjnych, tj. smary, paliwa w postaci ciekłej, w szczelnych zbiornikach na terenie zaplecza budowy, na powierzchni

utwardzonej i uszczelnionej. Teren budowy zostanie również wyposażony w przenośne kabiny sanitarne na ścieki bytowe, opróżniane systematycznie przez specjalistyczną firmę. Ponadto niniejszą decyzją, w uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, zobowiązano wnioskodawcę do ustalenia, przed realizacją inwestycji, czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak np.: ciągi drenarskie czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji. W przypadku wystąpienia niezainwentaryzowanych urządzeń melioracji wodnych – wnioskodawca winien urządzenia te (np. sieć drenarską), w sytuacji ich uszkodzenia, bezzwłocznie naprawić lub przebudować po uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego, zapewniając dalsze, poprawne funkcjonowanie systemu melioracyjnego.

Powyższe działania zabezpieczą stan jakościowy i ilościowy wód gruntowych w miejscu realizacji prac budowlanych przed niekorzystnym oddziaływaniem etapu budowy.

Zgodnie z warunkiem określonym w niniejszej decyzji w uzgodnieniu z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, teren zajęty tymczasowo i przekształcony w czasie realizacji inwestycji (w tym zaplecza budowy, place montażowe, miejsca składowania i drogi technologiczne – wewnętrzne w obrębie działek lokalizacji turbin) zostanie przywrócony do stanu sprzed rozpoczęcia prac, a w przypadku likwidacji inwestycji przywrócone zostanie pierwotne (tj. rolnicze) użytkowanie terenu. Przy dotrzymaniu wyżej przywołanych warunków realizacji inwestycji, w ocenie tut. Organu przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na środowisko gruntowo-wodne i wody powierzchniowe analizowanego obszaru.

Etap eksploatacji przedsięwzięcia również nie wpłynie negatywnie na środowisko gruntowo-wodne. Należy podkreślić, że projektowane obiekty, wymagające fundamentowania, tj. turbiny wiatrowe, będą miały stosunkowo niewielką powierzchnię zabudowy, w związku z czym ich zrealizowanie nie zaburzy stosunków gruntowo-wodnych występujących w otoczeniu działek inwestycyjnych. Oddziaływanie planowanej farmy wiatrowej na warunki wodne będzie zatem polegać na lokalnym ograniczeniu infiltracji wody opadowej do gruntu. Woda ta spłynie po powierzchni fundamentów i wsiąknie do gruntu w bezpośrednim sąsiedztwie elektrowni. Poza ww. obiektami na terenie inwestycyjnym nie będą uszczelniane nawierzchnie, a planowane drogi technologiczne i place manewrowe zostaną utwardzone łamanym kruszywem, tj. nawierzchnią częściowo przepuszczalną. Nie przewiduje się zatem konieczności zorganizowanego zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych, które będą wsiąkały w grunt. Najistotniejsze zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego na etapie eksploatacji przedsięwzięcia może stanowić wyciek oleju z transformatora stanowiącego element infrastruktury towarzyszącej każdej turbiny wiatrowej, niemniej jednak nowoczesne turbiny wiatrowe posiadają kilkustopniowy system zabezpieczeń przed przedostaniem się oleju do środowiska, dzięki którym, prawdopodobieństwo wystąpienia awarii jest bardzo znikome, a oddziaływanie przybrałoby jedynie charakter lokalny, niewpływający negatywnie na wody.

Środowisko gruntowo-wodne na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia zostanie także zabezpieczone poprzez prowadzenie uporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej. Jak wskazano powyżej, zapotrzebowanie na wodę wystąpi wyłącznie podczas wykonywania prac związanych z realizacją inwestycji. Woda będzie wówczas dostarczana przez zewnętrzną firmę obsługującą przenośne sanitarium dla pracowników, w które wyposażone zostanie zaplecze budowy. Realizacja inwestycji będzie związana z powstawaniem odpadów, których znaczną większość stanowiły będą odpady kwalifikowane głównie do grup 15 i 17 katalogu odpadów. Będą to odpady w większości inne niż niebezpieczne, ujęte w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10) jako odpady o kodach: 15 01 01 Opakowania z papieru i tektury, 15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych, 15 01 03 Opakowania z drewna, 15 01 04 Opakowania z metali, 15 01 05 Opakowania wielomateriałowe, 15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe, 15 01 07 Opakowania ze szkła, 15 02 03 Sorbenty materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmatki, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02, 17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, 17 02 01 Drewno, 17 02 03 Tworzywa sztuczne, 17 04 11 Kable inne niż wymienione w 17 04 10, 17 05 04 Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03, 17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03, oraz 20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Ponadto w fazie realizacji wytwarzane będą odpady niebezpieczne z rodzaju: 15 02 02* Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkanin do wycierania

(np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB) oraz 15 01 10* Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

Poszczególne rodzaje odpadów będą czasowo magazynowane w przystosowanych do tego celu pojemnikach/kontenerach, w sposób uzgodniony z Dyrektorem RZGW w Bydgoszczy PGW Wody Polskie (na terenie zaplecza budowy na podłożu uszczelnionym, w miejscu ogrodzonym i zabezpieczonym przed dostępem osób nieuprawnionych, w odpowiedniego rodzaju pojemnikach/kontenerach lub pryzmach – zależnie od rodzaju wytworzonego odpadu), określony w sentencji niniejszej decyzji i przekazywane do zagospodarowania uprawnionym w tym zakresie jednostkom. Zgodnie z zapisami art. 2 ustawy o odpadach, niezanieczyszczona gleba i inne materiały występujące w stanie naturalnym, wydobyte w trakcie robót budowlanych, nie są traktowane, jako odpad pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty. Masy ziemne z wykopów wykorzystane zostaną do ich zasypywania lub zostaną zagospodarowane na terenie na którym zostały wydobyte. Ewentualny nadmiar ziemi będzie przekazywany jako odpad (17 05 04) uprawnionym podmiotom. Na etapie realizacji wykonawca robót budowlanych zobowiązany będzie do przestrzegania przepisów i zasad obowiązujących przy gospodarowaniu odpadami. Wydzieli on miejsca przeznaczone do ich czasowego magazynowania, a także w razie konieczności, zapewni pojemniki/kontenery do magazynowania wytworzonych odpadów, zgodnie z wymaganiami przepisów w zakresie gospodarki odpadami, w zależności od rodzaju wytwarzanych odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. Magazynowanie odpadów odbywać się będzie zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi, w szczególności w sposób uwzględniający właściwości chemiczne i fizyczne odpadów, w tym stan skupienia, oraz zagrożenia, które mogą powodować te odpady. Wytworzone odpady będą przekazywane uprawnionym podmiotom.

Z uwagi na bezobsługowy proces wytwarzania energii elektrycznej przez farmę wiatrową, inwestycja na etapie eksploatacji nie będzie źródłem powstawania ścieków bytowych ani przemysłowych. Etap eksploatacji przedsięwzięcia będzie natomiast generował odpady, związane głównie z prowadzeniem prac konserwacyjnych instalacji. W przypadku elektrowni wiatrowych będą to odpady niebezpieczne o kodach: 13 01 10* Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych), 13 01 13* Inne oleje hydrauliczne, 16 01 07* Filtry olejowe, 15 02 02* Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB), 16 02 15* Niebezpieczne elementy lub ich części usunięte ze zużytych urządzeń, a także odpady inne niż niebezpieczne z rodzaju: 16 02 16 Elementy usunięte ze zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15, 13 01 11 Syntetyczne oleje hydrauliczne, 15 02 03 Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02. Odpady te należy na bieżąco przekazywać firmom uprawnionym do zagospodarowania, w tym do odzysku, lub unieszkodliwienia, bez konieczności magazynowania tych odpadów na terenie inwestycyjnym. Ponadto prace serwisowe i konserwacyjne instalacji powinny być prowadzone przez specjalistyczne firmy, przy zachowaniu najwyższych reżimów ochronnych, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi i wytycznymi producenta.

Z kolei etap likwidacji planowanego przedsięwzięcia wiązać się będzie z rozbiórką fundamentów, drogi dojazdowej i sieci elektroenergetycznej oraz demontażem poszczególnych podzespołów farmy wiatrowej. Odpady pochodzące z powyższych prac, tj. złom stalowy, odpady z rozbiórki odpadów (tj. gruz betonowy oraz stal), oleje odpadowe, elementy lub części składowe usunięte z zużytych urządzeń, a także odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, również zostaną zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Likwidacja przedsięwzięcia i rekultywacja terenu zostaną ukierunkowane na przywrócenie krajobrazu sprzed realizacji inwestycji.

Prace realizacyjne będą prowadzone za pomocą sprzętu budowlanego i transportowego emitującego zanieczyszczenia uwalniane podczas spalania paliw. Ruch pojazdów, prace ziemne, w tym realizacja wykopów, składowanie urobku i ewentualnych materiałów sypkich będą również powodowały okresowe zapylenie powietrza substancjami mineralnymi. Ponadto poziom ww. zanieczyszczeń będzie zależny od etapu i rodzaju aktualnie prowadzonych prac budowlanych, a ich zasięg zostanie ograniczony poprzez racjonalną organizację robót i dobór sprawnego technicznie sprzętu. Oddziaływania ustąpią po zakończeniu prac związanych z realizacją inwestycji.

Z kolei eksploatacja farmy wiatrowej nie będzie związana z bezpośrednią emisją zanieczyszczeń do powietrza. Pośrednio natomiast emitowana będzie niewielka ilość zanieczyszczeń związana z ruchem pojazdów i maszyn, zapewniających właściwe utrzymanie elektrowni. Oddziaływanie to będzie więc nieznaczące. Należy mieć na uwadze, że farmy wiatrowe, poprzez pozyskiwanie energii ze źródła odnawialnego, jakim jest wiatr, umożliwiają ograniczenie potrzeby wytwarzania energii przez źródła konwencjonalne, powodujące znaczną emisję zanieczyszczeń podczas spalania paliw kopalnych.

Z uwagi na powyższe, nie przewiduje się oddziaływania planowanej inwestycji na zmiany lub nasilenie zmian klimatu. Farmy wiatrowe to inwestycje korzystające z odnawialnych zasobów środowiska, które przyczyniają się do redukcji emisji gazów cieplarnianych wytwarzanych przez energetykę konwencjonalną. Elektrownie wiatrowe są projektowane z uwzględnieniem obecnych warunków klimatycznych oraz postępujących zmian klimatu, a także możliwości wystąpienia skrajnych zjawisk klimatycznych, dzięki zastosowaniu materiałów wykazujących odporność na wysokie i niskie temperatury. Każda elektrownia wiatrowa zostanie wyposażona w zabezpieczenia na wypadek silnych wiatrów w postaci hamulca awaryjnego, wstrzymującego pracę turbiny przy nadmiernej prędkości wiatru, a także w systemy odgromowe, chroniące przed wyładowaniami atmosferycznymi. Posadowienie turbin zaplanowano w bezpiecznej odległości od terenów mieszkalnych, poza zasięgiem ewentualnych zagrożeń związanych z możliwością oblodzenia łopat projektowanych turbin i spadających z nich odłamków lodu.

Na etapie prowadzenia robót budowlanych i montażowych głównym źródłem uciążliwości będzie praca ciężkiego sprzętu budowlanego, w tym dźwigów, koparko-ładowarek itp., urządzeń do wykonywania przecisku lub przewiertu oraz ruch pojazdów transportowych. Obszar prowadzenia prac inwestycyjnych będzie oddalony od budynków mieszkalnych, ponadto roboty budowlane będą prowadzone wyłącznie w porze dziennej, a emitowany hałas będzie miał zasięg lokalny, ściśle związany z miejscem aktualnie prowadzonych prac.

W celu przeprowadzenia oceny oddziaływania projektowanych turbin wiatrowych na klimat akustyczny terenów podlegających ochronie przed hałasem, w pierwszej kolejności w celu określenia funkcji terenów znajdujących się w jej sąsiedztwie, przeanalizowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenach zlokalizowanych w zasięgu akustycznego oddziaływania elektrowni wiatrowych. Wykonana analiza wykazała, że dla terenów znajdujących się w obszarze potencjalnego oddziaływania inwestycji obowiązują zapisy uchwały nr XXI/115/2012 Rady Gminy Wałcz z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy terenu w rejonie miejscowości Strączno, Ługi Wałeckie, Gostomia, Dzikowo, Przybkowo, Chwiram, Dobino, Witankowo w gminie Wałcz (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2012 r., Poz. 2182). Dla części terenów sąsiadujących z inwestycją brak jest obowiązującego MPZP, dlatego w celu określenia zagospodarowania pozostałego terenu w potencjalnym obszarze oddziaływania, wnioskodawca wystąpił do Urzędu Gminy Wałcz oraz do Urzędu Gminy Szydłowo z prośbą o określenie faktycznego zagospodarowania i wykorzystania terenów, na mocy art. 115 oraz art. 114 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Faktyczne zagospodarowanie terenu dla wskazanych działek w potencjalnym obszarze oddziaływania inwestycji na terenie gminy Wałcz zostało określone przez właściwy miejscowo organ gminy, z kolei funkcję terenów podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w granicach administracyjnych gminy Szydłowo, w związku z odmową, a następnie niejednoznacznym określeniem ww. funkcji przez organ gminy Szydłowo, określono w oparciu o dokumentację sporządzoną przez wnioskodawcę, zweryfikowaną na podstawie map ewidencyjnych oraz aktualnych, ogólnodostępnych ortofotomap terenów otaczających elektrownie wiatrowe zlokalizowane w obr. Witankowo, gmina Wałcz. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) dopuszczalny poziom hałasu dla terenów zabudowy wielorodzinnej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej, rekreacyjno-wypoczynkowych wynosi 55 dB w porze dnia i 45 dB w porze nocy, zaś dla zabudowy jednorodzinnej 50 dB w porze dnia i 40 dB w porze nocy, a dla terenów usług publicznych, tj. szkoły obowiązują normy akustyczne wyłącznie dla pory dziennej (50dB(A)). W toku prowadzonego postępowania przeanalizowano wpływ przedsięwzięcia na klimat akustyczny przy wykorzystaniu programu komputerowego WindPro 4.0.424 (moduł DECIBEL) – z uwzględnieniem planowanych źródeł hałasu, do których należały turbiny wiatrowe o mocy akustycznej do 106,1 dB(A). Obliczenia akustyczne wykonano dla najbardziej niekorzystnych warunków meteorologicznych (termicznych, wilgotnościowych i anemometrycznych) i obliczeniowych (moc akustyczna źródła)

najbardziej niekorzystnych pod względem natężenia i zasięgu rozprzestrzeniania się hałasu. W części wschodniej projektowanej farmy wiatrowej w obliczeniach przeanalizowano ponadto oddziaływanie na klimat akustyczny wszystkich 9 szt. pierwotnie projektowanych turbin wiatrowych. Uwzględniono najmniej tłumiącą hałas temperaturę powietrza i wilgotność względną powietrza (temperatura powietrza 10 °C, wilgotność względna 70 %) oraz maksymalną moc akustyczną pracującej turbiny wiatrowej. Ponieważ na chwilę obecną nie jest znany ostateczny model turbin wiatrowych, na potrzeby niniejszego postępowania przeprowadzono modelowanie akustyczne przy założeniu minimalnej wysokości wieży oraz maksymalnego poziomu mocy akustycznej, tj.: 106,1 dB oraz minimalnej wysokości turbiny do środka piasty: 125 m, przy których występuje największe oddziaływanie akustyczne. Na podstawie dokonanej analizy wykazano, że w żadnym z analizowanych przypadków eksploatacja projektowanych turbin wiatrowych nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w porze dnia ani nocy na pobliskich terenach podlegających ochronie akustycznej.

Na podstawie informacji przedstawionych w *raporcie o oś* ustalono, iż aktualnie w zasięgu oddziaływania projektowanej inwestycji brak jest wydanych decyzji oraz nie jest prowadzone postępowanie w sprawie uzyskania decyzji środowiskowej inwestycji elektrowni wiatrowych dotychczas niezrealizowanych. Natomiast w buforze do 5 km od miejsca lokalizacji przedmiotowej inwestycji zlokalizowanych jest 5 szt. funkcjonujących turbin wiatrowych (4 szt. w części zachodniej inwestycji oraz 1 szt. w części wschodniej). Trzy spośród ww. turbin zlokalizowane są w obr. Chwiram, pojedyncze turbiny zlokalizowane są w obr. Witankowo i Różewo. Na potrzeby analizy oddziaływania akustycznego projektowanej farmy wiatrowej w ujęciu skumulowanym z istniejącymi turbinami wiatrowymi określono parametry turbin istniejących, tj. wysokość emisji (wysokość wieży do gondoli, od 30 m do 77,5 m) i moc akustyczną turbin (od 97 do 100 dB(A)).

Na podstawie przeprowadzonych obliczeń stwierdzono, że projektowana inwestycja, łącznie z już istniejącymi na tym obszarze turbinami, nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach objętych ochroną akustyczną w nocnej porze. Analizy wykazały, że na żadnym z obszarów podlegających ochronie akustycznej w sąsiedztwie omawianych turbin nie wystąpią wartości ponadnormatywne. Największe wartości hałasu nie przekraczają:

- 39,6 dB(A) dla terenów z normą hałasu do 40 dB(A) w porze nocy, a taką wartość prognozuje się w obrębie ewidencyjnym Ługi Wałeckie (receptor V w części zachodniej);
- 40,4 dB(A) dla terenów z normą hałasu do 45 dB (A) w porze nocy, a taką wartość prognozuje się w obrębie ewidencyjnym Ługi Wałeckie (receptor AY w części zachodniej);
- 39,2 dB(A) dla terenów z normą hałasu do 40 dB (A) w porze nocy, a taką wartość prognozuje się w obrębie ewidencyjnym Wildek (receptor A w części wschodniej);
- 41,9 dB(A) dla terenów z normą hałasu do 45 dB (A) w porze nocy, a taką wartość prognozuje się w obrębie ewidencyjnym Wildek (receptor C i G w części wschodniej).

W ciągu dnia również nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu ze względu na wyższe normy akustyczne obowiązujące w tej części doby.

Podsumowując uzyskane wyniki skumulowanej analizy akustycznej, można stwierdzić, że analizowana liczba i rozmieszczenie turbin w wariantcie WI wraz z istniejącymi turbinami, nie spowodują ponadnormatywnego pogorszenia standardów jakości klimatu akustycznego, zarówno w porze dnia, jak i w porze nocy (przyjmując, że turbiny wiatrowe nie będą posiadały wieży niższej niż 125 m n.p.t. (wysokość środka piasty), średnicy rotora większej niż 149 m, a maksymalna moc akustyczna będzie nie większa niż 106,1 dB).

Ze względu na odległość turbin wiatrowych od terenów zabudowanych przekraczającą 700 m oraz biorąc pod uwagę szeroki zakres analiz akustycznych nie przewiduje się, aby planowana farma wiatrowa powodowała przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na najbliższych terenach objętych ochroną akustyczną. Niemniej, mając na uwadze, że powyższe analizy stanowią jedynie symulacje, w celu określenia rzeczywistego oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie generowanego hałasu niniejszą decyzją na inwestora został nałożony obowiązek sporządzenia analizy porealizacyjnej w postaci pomiarów hałasu przy najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej.

Niewątpliwie jedną z istotniejszych kwestii podczas planowania farm wiatrowych jest wpływ takiej inwestycji na walory krajobrazowe. Z uwagi na fakt, iż elektrownie wiatrowe są napędzane energią wiatru, należy je lokalizować na terenach otwartych. Tym samym obiekty te są dobrze widoczne i zmieniają dotychczasowe walory krajobrazowe.

29 marca 2019 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego podjął uchwałę Nr 542 w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu audytu krajobrazowego dla województwa zachodniopomorskiego oraz wyznaczenia jednostki odpowiedzialnej za realizację zadania. Obecnie audyt ten jest w fazie konsultacji społecznych, udostępniony podmiotom publicznym, prywatnym i obywatelom. Zgodnie z udostępnionymi materiałami w zakresie ww. projektu audytu, działki inwestycyjne oraz ich sąsiedztwo nie są zlokalizowane na terenach wyznaczonych jako krajobrazy priorytetowe. Obszar inwestycji znajduje się na terenie równinnym, o typie krajobrazu wiejskiego z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk. Podstawową funkcją tego krajobrazu jest produkcja rolna. W części zachodniej audyt wskazuje dodatkowo na tereny chronione – Natura 2000 oraz lokalne zabagnienia i torfowiska, poza którymi znajduje się przedmiotowa inwestycja. Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr LI/1000/23 z 27 marca 2023 roku w sprawie: uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego. Na terenie gminy Szydłowo, w bezpośrednim sąsiedztwie granicy gminy Wałcz, nie są zlokalizowane tereny wyznaczone jako krajobrazy priorytetowe. Przedmiotowa inwestycja zostanie ponadto zlokalizowana poza terenami parków krajobrazowych, czy obszarów chronionego krajobrazu, wyznaczonych w celu ochrony szczególnych wartości krajobrazowych.

W raporcie oos za strefę potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego przedsięwzięcia, tj. strefę, w której elektrownie wiatrowe lub inne elementy farmy mogą być w krajobrazie dominującymi lub silnie wyróżniającymi się elementami, uznano obszar w promieniu do 10 km. Na potrzeby raportu oos dokonano analizy widoczności przedsięwzięcia w systemie komputerowym GIS, z uwzględnieniem oddziaływań skumulowanych na krajobraz wynikających z obecności w krajobrazie istniejących turbin wiatrowych. W wyniku przeprowadzonych obliczeń wyznaczony został zasięg pola widoczności projektowanych siłowni wiatrowych przedstawiony w sposób graficzny. Ponadto na potrzeby oceny oddziaływania inwestycji na krajobraz wykonano wizualizacje krajobrazowe projektowanych elektrowni z dostępnych ciągów i punktów widokowych. Aby ograniczyć ich widoczność, inwestor przewiduje montaż turbin w kolorze neutralnym krajobrazowo. Gondole projektowanych turbin wiatrowych zostaną wyposażone jedynie w oświetlenie ostrzegawcze, wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu lotniczego. W związku z powyższym przedsięwzięcie nie będzie związane z nadmiernym oddziaływaniem w zakresie zanieczyszczenia światłem.

Przedmiotową inwestycję zaplanowano w obszarze równinnym, częściowo pofałdowanym z występującymi przesłonami krajobrazowymi w postaci lasów, szpalerów drzew i krzewów wzdłuż dróg, a także zabudowy pobliskich miejscowości. Na podstawie wykonanych analiz stwierdzono, że przedmiotowa farma wiatrowa będzie widoczna przede wszystkim z terenów upraw rolnych, tj. z bezpośredniego otoczenia projektowanych elektrowni wiatrowych, gdzie będą one elementem dominującym w krajobrazie. Należy podkreślić, że obszar ten wykorzystywany jest przez człowieka okresowo, głównie podczas prowadzenia prac polowych. Istotniejszym oddziaływaniem będzie zatem widoczność turbin z pobliskich jednostek osadniczych i ciągów komunikacyjnych. Największą skalą oddziaływania analizowana inwestycja obejmie tereny położone w granicach administracyjnych gminy Wałcz, w szczególności obszar położony na południe od m. Wałcz, skąd widocznych będzie większość projektowanych turbin wiatrowych. Pojedyncze turbiny widoczne będą również na terenie gmin ościennych, tj. gmina Tuczo w woj. zachodniopomorskim, gmina Trzcianka i Szydłowo w woj. wielkopolskim.

W toku prowadzonego postępowania, w oparciu o przedstawione wizualizacje krajobrazowe projektowanych turbin, zidentyfikowano obszar, na krajobraz którego przedmiotowa inwestycja może oddziaływać znacząco, poprzez wprowadzenie dysharmonii i zaburzenia odbioru obiektów objętych ochroną konserwatorską. Oddziaływanie to dotyczyło zespołu 9 szt. turbin wiatrowych WTG1- WTB9, zlokalizowanych w obr. Witankowo. Lokalizacja turbin w pierwotnie założonej lokalizacji i liczbie stanowiła tło dla obiektów Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu, wpisanego do rejestru zabytków pod nr. A-215, które aktualnie stanowi dominantę historyczną i architektoniczną w otaczającym krajobrazie. Najbliższa turbina WTG9 oddalona była o ok. 1770 m od budynku sanktuarium. W toku przedmiotowego postępowania przeprowadzono uzupełniająco analizę wariantową, w wyniku której, w celu zminimalizowania oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz kulturowy, odstąpiono od realizacji czterech elektrowni wiatrowych znajdujących się centralnie na osi widokowej sanktuarium. Przeprowadzona wizualizacja krajobrazowa dla tzw. „wariantu

krajobrazowego”, ostatecznie wskazanego do realizacji przez wnioskodawcę, wykazała, iż oddziaływanie przedmiotowej farmy wiatrowej na krajobraz kulturowy będzie występować, jednak zostało ono skutecznie ograniczone.

Ponadto w *raporcie ooś* wskazano, że w przypadku likwidacji przedsięwzięcia zostanie przeprowadzona kompleksowa rekultywacja terenu mająca na celu przywrócenie stanu krajobrazu sprzed realizacji inwestycji.

Praca wybudowanych turbin wiatrowych będzie powodowała efekt migotania cienia, tj. efekt optyczny związany z rzucaniem cienia na pobliskie tereny przez obracające się łopaty wirnika. W celu dokonania oceny ww. zjawiska na potrzeby *raportu ooś* wykonano obliczenia za pomocą programu WindPro 4.0.424 (moduł SHADOW) (potencjalne oddziaływanie cienia na dany receptor). Analizę wykonano dla maksymalnej wysokości projektowanych elektrowni wiatrowych wynoszącej 220 m oraz maksymalną średnicę rotora każdej z nich, wynoszącej 150 m, co umożliwiło określenie maksymalnego potencjalnego zasięgu efektu migotania cienia. Należy mieć na uwadze, że brak jest jakichkolwiek norm prawnych regulujących zakres maksymalnego narażenia człowieka na efekt migotania cienia. W związku z powyższym w przedłożonej dokumentacji przyjęto, że akceptowalna ekspozycja na zacienienie spowodowane pracą turbin wiatrowych wynosi 30 godzin w ciągu roku. Na podstawie analiz wyników uzyskanych z wykorzystaniem modelu meteorologicznego, tzw. *real case scenario*, umożliwiającego odwzorowanie charakterystycznych dla analizowanego obszaru warunków meteorologicznych (na potrzeby przedmiotowego postępowania przyjęto dane meteorologiczne dotyczące nasłonecznienia obliczonego na podstawie publicznie dostępnych danych wieloletnich (2014 – 2023) ze stacji meteorologicznej w Pile, która jest zlokalizowana najbliżej obszaru planowanej inwestycji), stwierdzono, iż wyłącznie w pojedynczym receptorze, spośród 100 przeanalizowanych, czas ekspozycji na zjawisko migotania cienia w wyniku pracy turbin wiatrowych przekroczy 30 h w ciągu roku (wyniesie ok. 35,5 h/rok). Wyniki przeprowadzonego na potrzeby *raportu ooś* modelowania w zakresie efektu migotania cienia, które w zdecydowanej większości receptorów (99%) nie wykazują przekroczenia 30 godzin w skali roku, pozwalają wykluczyć ryzyko negatywnego wpływu tego zjawiska na mieszkańców pobliskich miejscowości. Należy również podkreślić, że najbliższe budynki mieszkalne znajdują się w odległości ponad 700 m od projektowanych turbin wiatrowych. Część ww. budynków osłonięta jest od strony terenu inwestycyjnego zabudowaniami gospodarczymi lub zadrzewieniami, które będą zmniejszały zasięg występowania analizowanego zjawiska. W toku postępowania analizie poddano również możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych na krajobraz z istniejącymi turbinami wiatrowymi. W oparciu o wyniki modelowania ustalono, iż intensywność zjawiska migotania cienia w analizowanych receptorach w ujęciu skumulowanym nie ulegnie zmianie w porównaniu z wynikami uzyskanymi dla projektowanych turbin wiatrowych. Jedyne miejsce, gdzie dochodzi do przestrzennego nałożenia się zasięgu zacienienia jest teren obrębu Chwiram. Pomimo, że dochodzi tu do niewielkiej kumulacji pomiędzy projektowanymi turbinami WTG18, WTG19, i WTG20, a turbiną istniejącą eWTG3, nie ma to istotnego wpływu na wyniki ze względu na brak zabudowy mieszkaniowej w tym obszarze.

Funkcjonowanie farmy wiatrowej opiera się na produkcji i przesyłaniu energii elektrycznej, co wiąże się również z występowaniem zjawiska pola elektromagnetycznego. Będzie ono generowane przez transformatory oraz kable elektroenergetyczne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448), dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie powinien przekraczać w miejscach dostępnych dla ludzi wartości 10 kV/m odnośnie natężenia pola elektrycznego oraz 60 A/m odnośnie natężenia pola magnetycznego. Podane wartości nie mogą występować na wysokości poniżej 2 m nad powierzchnią ziemi lub innymi powierzchniami, gdzie mogą przebywać ludzie. W odniesieniu do turbin wiatrowych należy podkreślić, że urządzenia generujące pole elektromagnetyczne (generatory prądu) znajdują się będą wewnątrz gondoli, tj. na znacznej wysokości (min. 125 m n.p.t.). Zamknięcie tych urządzeń wewnątrz gondoli, posiadającej właściwości ekranujące, ograniczy emisję tego pola do nieznaczących wielkości. Z kolei linie kablowe charakteryzują się średnim napięciem, układane są w ziemi, na głębokości około 1,5 m, w związku z czym ich oddziaływanie w zakresie pola elektromagnetycznego należy również uznać za pomijalne. Uwzględniając powyższe, w ocenie tut. Organu eksploatacja projektowanej farmy wiatrowej nie będzie generowała ponadnormatywnych oddziaływań w zakresie pola elektroenergetycznego.

Rodzaj przedsięwzięcia oraz ilość substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie projektowanej farmy wiatrowej nie kwalifikują jej do zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na obszarze inwestycyjnym nie przewiduje się ryzyka wystąpienia katastrof naturalnych, ponieważ teren przedmiotowej farmy wiatrowej zlokalizowany jest poza strefami zagrożenia powodziowego oraz występowania osuwisk. Planowana technologia budowy elektrowni zminimalizuje także ryzyko wystąpienia katastrofy budowlanej. Niebezpieczeństwo mogą natomiast stanowić silne wiatry oraz wyładowania atmosferyczne, jednak turbiny wiatrowe zostaną wyposażone w system zabezpieczeń, w tym hamulec wstrzymujący pracę turbiny przy nadmiernej prędkości wiatru, odgromniki na końcach łopat, piorunochrony na gondoli itp. Ponadto każda elektrownia wiatrowa zabezpieczana jest poprzez uziemienie wykonywane w trakcie wylewania fundamentów, dzięki któremu wyładowania elektryczne odbierane przez piorunochrony przekazywane będą bezpośrednio do ziemi. Zagrożenie pożarowe w przypadku przedmiotowej inwestycji zostanie zminimalizowane z uwagi na fakt, iż turbiny składają się przede wszystkim z materiałów niepalnych. Również ewentualny upadek turbiny wiatrowej nie będzie zagrażał mieszkańcom pobliskich miejscowości poprzez znaczne oddalenie tych konstrukcji od terenów zabudowanych. Należy również podkreślić, że poszczególne elektrownie wiatrowe zostaną wyposażone w zdalny system nadzoru monitorującego pracę każdego z urządzeń oraz jego poszczególnych elementów. Dzięki temu wykrycie ewentualnej usterki elektrowni będzie możliwe w krótkim czasie.

Elektrownie wiatrowe zaplanowano poza strefami ochrony konserwatorskiej, istnieje natomiast możliwość, że prace inwestycyjne będą ingerowały w stanowiska o znaczeniu archeologicznym. W przypadku wystąpienia takiej sytuacji prace ziemne w obrębie stanowisk archeologicznych inwestor powinien realizować w uzgodnieniu z organem właściwym do spraw ochrony zabytków, który określi zakres niezbędnych do wykonania badań archeologicznych, poprzedzających proces zainwestowania terenu na zasadach określonych przepisami dotyczącymi ochrony zabytków, w tym ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 t.j.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie poddał również analizie oddziaływania skumulowane przedmiotowego przedsięwzięcia z innymi inwestycjami, które już funkcjonują w pobliżu terenu inwestycyjnego. Skalę, tj. wielkość i zasięg oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem klimatu akustycznego, oraz elementów biotycznych środowiska przyrodniczego przytoczono wyżej.

Na podstawie analizy przeprowadzonej na załączonych do wniosku dokumentach, w tym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz jego uzupełnieniach, określono oddziaływania i potencjalne zagrożenia środowiska, związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia. W oparciu o informacje zawarte w tych dokumentach zostały zdefiniowane warunki realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia zapewniające ochronę środowiska. W związku z powyższym można stwierdzić, iż planowane przedsięwzięcie nie spowoduje naruszenia obowiązujących norm ochrony środowiska oraz nie pogorszy istniejącego stanu środowiska, pod warunkiem zachowania parametrów technicznych i technologicznych, dla których przeprowadzono analizę w raporcie o oś i jego uzupełnieniu oraz spełniając szereg zaleceń określonych w ww. raporcie, które zostały uwzględnione również w niniejszej decyzji.

W toku niniejszego postępowania nie stwierdzono konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla planowanego przedsięwzięcia.

W niniejszej decyzji nie nałożono obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, ponieważ planowane przedsięwzięcie nie będzie wiązać się z ryzykiem oddziaływania poza granice Rzeczypospolitej Polskiej.

Z uwagi na powyższe nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o oś.

Należy dodać, że w oparciu o art. 33 ust. 1 ustawy o oś Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił społeczeństwu możliwość udziału w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym, w tym możliwość zgłaszania uwag i wniosków do prowadzonego postępowania. Konsultacje społeczne wyznaczono w terminie od 18 kwietnia 2025 r. do 18 maja 2025 r. We wskazanym terminie nie zostały zgłoszone żadne uwagi ani wnioski.

Niniejszą decyzję wydano na podstawie następujących zapisów ustawy o oś:

- art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, zgodnie z którymi decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, a jej uzyskanie jest wymagane dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r, określającym właściwość organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach
- art. 82, zgodnie z którym w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, właściwy organ określa wymagania określone w tym artykule,
- art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, w myśl których decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia oraz określających, co takie uzasadnienie powinno zawierać.

Niniejsza decyzja została wydana także w oparciu o art. 104 *Kpa*, który wskazuje, że organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej oraz, że decyzje rozstrzygają sprawę, co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 72 ust. 3 *ustawy ooś* decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ww. ustawy, oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a tej ustawy. W myśl art. 72 ust. 4 *ustawy ooś* złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w pierwszej instancji, stanowisko, że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1 *ustawy ooś*, jeżeli było wydane. Zajęcie stanowiska następuje na wniosek uwzględniający informacje na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowienia, o którym mowa w ww. art. 90 ust. 1, jeżeli było wydane. Wniosek, o którym mowa w zdaniu drugim, składa się do organu nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Od niniejszej decyzji Stronie służy odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 127 *Kpa*, w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia na podstawie art. 82 ust. 3 *ustawy ooś*.

*Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Szczecinie
Sylwia Jurzyk – Nordlów
/-dokument podpisany cyfrowo/*

Otrzymują:

1. *Megawatt Polska Sp. z o.o. – za pośrednictwem pełnomocnika - Pani Aleksandra Bienias, Ansee Consulting Michał Jaśkiewicz Sp. z o.o., 50-073 Wrocław, ul. Św. Antoniego 2/4, Brama D (PUH - polecony zpo)*
2. *Pozostałe strony postępowania – zgodnie z art. 49 Kpa w związku z art. 74 ust. 3 ustawy ooś*

Do wiadomości:

1. *Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Kościuszki 57, 61-891 Poznań - PURDE*
2. *Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałczu, Aleja Zdobywców Wału Pomorskiego 54, 78-600 Wałcz – PURDE*
3. *Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy PGW Wody Polskie, Al. Mickiewicza 15, 85-071 Bydgoszcz – PURDE*

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	91589.531855.728604
Nazwa dokumentu	WST-K.420.7.2024.BM.32 (FEW Wałcz) - decyzja ooś.pdf
Tytuł dokumentu	WST-K.420.7.2024.BM.32 (FEW Wałcz) - decyzja ooś popr
Sygnatura dokumentu	WST-K.420.7.2024
Data dokumentu	30.06.2025
Skrót dokumentu	C53849E0C603D650FC7EDF81E6BF74CB5C32772A
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	30.06.2025 21:05:28
Podpisane przez	S. Jurzyk-Nordlöw Reg. Dyrektor Ochr. Środowiska w Szczecinie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

EZD 3.126.43.43.

Data wydruku: 01.07.2025

Autor wydruku: Merecka Beata (Główny Specjalista)